

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam 68. szám.
1938. március 25. péntek.

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

A döntő beszéd

Csütörtökön délután elhangzott végre Sir Newille Chamberlain angol kormányelnök isméteiten jelzett, alaposan beharangozott és mindenképpen nagyjelentőségűvé avatott beszéde az angol alsóház előtt az angol birodalom külpolitikájáról a legutóbbi hetek elmúlt — és a következő hónapok, esetleg évek előjövő eseményeivel kapcsolatban. Amint tudjuk, számos birodalmi értekezlet, angol minisztertanács és speciális diplomáciai megbeszélés finom szűrőn keresztül szitálták át és szűrték le a politika precíziós mérlegein ennek az angol birodalmi kormányvilákozatnak minden egyes kifejezését és több mint egy hét megfeszített munkájába került, hogy ezeket a kifejezéseket úgy illesztették egymás mellé, hogy az mégis összefüggő, kerekded, könnyed, de azért határozott, udvarias, de egyben energikus és főleg félre nem érthető állásfoglalással alakuljon. Az angol világbirodalom dominiumai, — mint tudjuk, — már a nemzetközi politika eseményeinek kulminációja idején kifejezték állásfoglalásaikat Európa minden egyes akut kérdésével kapcsolatban: Chamberlainre viszont az a feladat hárult, hogy a dominiumok feltétlen rezerváltságát-hangoztató állásfoglalását olyan kijelentésekkel hangolja át, melyek benne foglaltatik, hogy Anglia teljes mértékben állja eddigi nemzetközi kötelezettségeit, de újak vállalására nem hajlandó, mert — amint mondotta — „lényegesen fontosabbnak tartottuk a kérdéseket lehetőleg háború nélkül oldani meg, mert a háboruban nincsenek nyertesek, de annál több szenvedés és romlás lesz része a civilizációnak, amelynek létérdeke a béke”. Vannak tehát Angliának olyan területi létérdekei, amelyeknek védelmére habozás nélkül nyúl a fegyverhez: de külpolitikájának vonalvezetése kerüli a háború eszközét és nem vállalja feltétlenül a klasszikus hazugságot, hogy „ha békét akarsz, háboruszkodj”.

A chamberlaini nyilatkozat, helyesebben pedig az angol világbirodalom külpolitikai állásfoglalása tehát szervesen kapcsolódik mindazokhoz a tanulságokhoz, amelyekben a világ-háborút-követő husz esztendő ezt a győztes, gazdag, hatalmas birodalmat szintén részeseitette a többi győztes hatalmakkal együtt. Valóban a modern háborúknak nincsenek nyertesei, csak vesztesei. Ha 1914 őszén olyan világosan élt volna ennek az igazságnak felismerése az akkori angol kormányelnök lelkében, talán lezárult volna az egész tragédia az első három hónap alatt. Semmi esetre sem lett volna európai tüzvész belőle és sem az angol katonák száz ezrei, sem a kanadai fiúk tizezrei nem estek volna el az észak franciaországi harctereken. Új motívum Chamberlain nyilatkozatában az a kijelentés is, mely megrázó vallomásként hat: „Megrendült a hitem a Népszövetségben, mint a béke fenntartásának hathatós eszközében”. Új étellel kell megtölteni a nemzetközi problémák e fórumának kereteit az angol kormányelnök nyilatkozata szerint, hogy a béke fenntartásának valóban eredményes eszköze lehessen. Az angol világpolitika e felismerése oly igéretként hangzik, amely a Nemzetek Szövetségének renaissancéját vetíti a világpolitika távoli jövődjének mozivásznára, anélkül azonban, hogy kilépne az akadémikus kijelentések szenttelenségének határai közül. A chamber-

Göring beszél Bécsben szombaton a német négyéves terv alkalmazásáról

A valutáris törvények is életbeléptek az egykori Ausztria területén — Szabadlára helyezték a világhírű Neumann orvosprofesszort

Londoni és vatikáni demarsot kapott Franco tábornok

Bécsből jelentik: A német birodalom valutáris törvényeit a mai naptól kezdődően Ausztriában is alkalmazták. Idegenek sem valutát, sem pedig nemes fémeket különleges engedély nélkül nem vihetnek ki az országból.

Felső Ausztriában elrendelték, hogy a törvényszéki tárgyalótermekben a német üdvözlési módot csak némán, karlendítéssel lehet használni. A vádlottak nem viselhetnek

horogkeresztes jelvényeket.

GÖRING tábornagy szombaton nagy beszédben ismerteti Bécs város lakosságával, hogy miként kívánja Ausztriát bekapcsolni a négy éves gazdasági terv alkalmazásába.

Több egyént, akiket Ausztria annektálása alkalmával őrizetbe vettek, szabadlára helyeztek. A szabadlára helyezették között van a híres NEUMANN dr. orvostanár is, kit azon gyanu miatt vettek őrizetbe, mert állítólag pénzt akart külföldre csempészni.

Elfogadták a szudéta-németek egyik miniszterének lemondását

Itt írjuk meg, hogy a csehszlovákiai német szociálista-párt vezetősége ma ülést tartott, amelyen egyhangulag a következő határozati javaslatot fogadta el:

— Szükségesnek tartjuk a csehszlovákiai németység egységes képviselőit és ezért utasítjuk parlamenti képviselőinket, hogy a szudéta németek képviselőivel történt meg egyezés értelmében csatlakozzanak a szudéta német parlamenti csoporthoz. A cseh-

szlovákiai német szociálista-párt vezetői egyébként kiváltak a csehszlovák kormányból és visszahívták a kormányba delegált miniszterüket is.

Egyébként Benes dr. csehszlovák köztársasági elnök és Hodzsa Milan dr. miniszterelnök jóváhagyták Spina miniszter lemondását, aki a csehszlovákiai német agrárpárt képviselője volt a csehszlovák kormányban.

Paul Boncour: Franciaország meg fogja védelmezni Csehszlovákiát

A szenátus külügyi bizottságában Paul Boncour külügyminiszter nyilatkozatot tett, amelyben az ausztriai eseményekkel foglalkozott és a kormány tevékenységéről, valamint a többi országok magatartásáról nyilatkozott. Hangsúlyozta annak szükségességét és sürgős segítségét, hogy

mindazon népek, amelyek szabadságukat meg akarják őrizni, össze kell, hogy foganjanak mert csak ilyen módon lehet az európai békét fenyegető támadó kísérleteknek ellentálni.

Franciaország a világháború befejezése óta eleget tett vállalt kötelezettségeinek és eleget is fog tenni annak a szerződésnek, amelyet Csehszlovákiával kötött. Ezután meglegedését fejezte ki afölött, hogy

a lengyel-litván konfliktus békésen fejeződött be, majd pedig áttért a spanyolországi s Földközi-tengeri helyzetre. A külügyminiszter kijelentette, hogy Franciaországnak életbevágóan fontos érdekei vannak ezeken a területeken. Annak a reményének adott kifejezést, hogy

az angol-olasz tárgyalások eredménnyel fognak járni

és a külföldi önkénteseket kivonják Spanyolországból.

A jelenlegi kormány folytatni fogja az előző kormány külpolitikai irányvonalát és

sohasem fogja megengedni, hogy Franciaország helyzete meggyöngyüljön és hogy nem spanyol haderők szállják meg a Franciaországhoz közel eső területeket, vagy,

laini beszéd részletes ismertetését lapunk mai számában megfelelő helyén találja az olvasó: itt csupán azt kívánjuk megállapítani, hogy olyan beszéd volt, amelyet az egész világ pon-

tosan így várt az angol birodalom legelső közfunktionáriusától, s mert úgy sikerült, amilyenre az egész világ számított, a tömegsíkerek is épp oly osztatlan, mint a diplomáciai.

hogy veszélyeztessék a közlekedés vona-

Elítélőleg nyilatkozott Barcelona és más polgári városok bombázásáról és közölte, hogy Angliával és a Szentszékekkel együtt ebben az ügyben

demarsot intéztek Franco főbörnök kormányához.

Végül arra kérte a bizottságot, hogy támogassa a kormányt, amely a békét és az ország érdekeit akarja megővni.

A francia szenátus külügyi bizottságának tegnapi üléséről érdekes részleteket közölnek a mai lapok, a francia-csehszlovák egyezmény értelmezése tekintetében. Paul Boncour

külgyminiszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy természetesen kötelezi Franciaországot a szerződés arra az esetre, ha Csehszlovákia függetlenségét bármely oldalról fenyegetés érné, de a francia kormány jelenlegi politikája arra igyekszik, hogy elhárítson minden olyan törekvést, amely bizonyos hatalmak részéről a kisállamok fennmaradásának kérdésével foglalkozik.

A francia szenátus pénzügyi bizottsága tegnap némi változtatással megszavazta a Leon Blum-kormány pénzügyi javaslatát. Politikai vélemény szerint a jelenlegi francia kormány legalább is hat hétig helyén marad, mert a szenátus sem akarja ezidő alatt megbuktatni a kormányt.

Az angol klub alkonya

Londonból jelentik: Crockford's, az előkelő londoni klub, amely sokáig híres volt arról, hogy ott kártyáznak Angliában a legmagasabb tételekben, csődbe került. Több mint nyolcezer font adóssága van. A szép butorokat elárverezik, a klubot pedig törlik a klublistáról.

A klub igazgatói a csődbíróság előtt azt a kijelentést tették, hogy tavaly tűz ütött ki a klub-épületben, amely elpusztította az ebédlőt és a hárt. Ez pedig olyan súlyos veszteség a klub számára, amit nem tudnak kiheverni.

Ha a klub előkelő igazgatóinak ezt a virágvilágnal tett kijelentését „magyarra” fordítjuk, akkor annak az az értelme, hogy a klub azért ment tönkre, mert nem volt elég tagja. London legendás klubjai legnagyobb részével kapcsolatban hasonlító a helyzet, ha egyelőre még mindig élnek is: nincs elég tagjuk. A hagyományos angol klubélet haldoklik, a klub, mint angol nemzeti intézmény sorvadozik, kimegy a divatból.

Az angol gentlemant is kikezdte az idő

A kívülálló számára ez természetesen meglepetés. Meglepetés, mert hiszen London klubnegyedében, tehát a Pall Mall, a St. James Street és a Piccadilly környékén még mindig ott emelkednek a finom 18 és 19. század-korabeli klubpaloták, nemes angol butoraikkal (a berendezési tárgyakhoz a feudális külsejű öreg klubkomornyikok és portások is okvetlenül hozzátartoznak); kényelmes „klub-foteleikkel”, melyekben elegáns-tartású öreg arisztokraták olvassák kezükben tartott nagyítóval a Timest, szidják a modern erkölcsöket és lenézik azokat, akik a vagyonuk révén akarnak társadalmi karriert csinálni. A két nagy politikai klub, a Carlton és Reform még mindig itt vannak (ha nem is gyakorolnak olyan hatást a

politikai életre, mint a háborúelőtti években). A Traveller's Club — a világméretű utazók által alapított klub — viktoriánus portálja előtt nyári estéken még mindig ég egy sor régi divatu gázkálypa és az Agglegények klubja tagjai még mindig meg kell hogy fizessék a hagyományos büntetés-pénzt, ha belépésükkor tett ígéretüket megszegve, meg-nősülnek.

A régivágású angol gentleman még mindig a klubjában tölti szabadidejét, ide cimezteti a leveleit, itt ebédel, vacsorázik, ide hívja a barátait, itt olvas a könyvtárban, billiárdozik a billiárdszobában, kártyázik a kártyaszobában, levelet csak a klub finom levélpapírjára ír és néhányan a klub emeleti vendégszobájában alszanak is. Ez a régivágású angol gentleman, ez a típus, amelyet annyira jól ismerünk, hogy még mindig azt hisszük, hogy ő reprezentálja Angliát, lassan kivész azonban van. Az angol gentleman régi megtestesülését erősen kikezdte az idő.

A régi generáció lassan kivész és az utánuk következő, ma harminc-negyvenéves középosztálybeli, jobbmódu angoloknak mások az élet örömeiről alkotott felfogásai. A klub aranykorszakának, a mult század ötvenes-kilencvenes éveiben az angol társadalom erősen exkluzív életet élt és ezeknek az embereknek a számára a különböző klubok jelentették az élet színességét, izgalmát, érdekességét. A klubokon kívüli angol élet meglehetősen szürke, nyomasztó s egyhangú volt. Ezenkívül akkoriban a társaságbeli angol férfiak zárt, különálló egységet alakítottak a nőktől elkülönülve. A viktoriánus idők szelleme a férfiak uralmát valósította meg Angliában, éppen úgy, mint a Második Császárság szelleme a nők uralmát Franciaországban. A klubok virágzása idejében az angol férfi szabadidejét férfitársaságban töltötte, mert az angol asszony sem szellemiekben, sem sport terén nem volt férfi egyenrangú

AVERUS borotvapenge

ÚJDONSÁG. Forgalomba került a sűrű és durva szakállhoz alkalmas

0,08 mm speciális acél, piros etikettel.

Próbálja ki és nem fog többé más pengét használni

partnere. Az akkori elegáns angol nőket tisztelte, de lehetőleg messziről.

Azóta mindez megváltozott, az angol társadalom átalakult, az angol élet szinte fantasztikus arányokban vált érdekessé és az angol asszony kivívta függetlenségét. Ennélfogva érthető, hogy az új angol generáció számára a klubok jól olajozott, tradicionális, diszkrét uri atmoszférája ma már keveset jelent. Ha az illető gazdag és társadalmi összeköttetésekkel rendelkezik, akkor nem elégszik meg a klub által nyújtott előnyökkel az ebédlőterem melábus csendjével és öreg angol arisztokraták diszkrét köhécselésével az olvasószobában. Ebédelni kevésbé exkluzív, le feltétlenül „érdekesebb” helyekre jár, ahol közben sokkal jobb ebédet kap; utazik, szabadlevegőn sportol és nem ünnepeles nyugalomra vágyik, hanem az „élet zajára”.

Reménytelen védekezés a tolahodók ellen

A baj az, hogy éppen azok ambicionálják a klubokba való bejutást, akiknek sem vagyonuk, sem társadalmi összeköttetésük nincs. Ezek valahogy kiszorítják a magas tagdíjakat, igyekeznek a klub révén társadalmi összeköttetésekhez jutni, sőt még üzleti kapcsolatokat is kívánnak teremteni. Ennek az a következménye, hogy a régivágású angol ur, miután belátja, hogy a „tolahodó senkiket” már nem lehet a klubból kitenni, inkább maga is kitép és ha még marad benne valamelyes életkedv a régi életforma folytatására, akkor átlép egy olyan klubba, amelyet anyagi helyzete megvéd attól, hogy ilyen „nem kívánatos elemeket” is felvegyen tagjai sorába.

Ilyen klub azonban Londonban kevés van már.

Röviden szólva ez az előkelő angol klubélet jelene. Néhány finom öreg klub Pall Mall-i palotája előtt nyári estéken még mindig ott lobognak a régidivatu gázkandallóterek sárga lángjai, de ezek ma valahogy a borszeszlángokra emlékeztetnek, amelyeket közéleti nagyságok ravatala körül gyujt meg egy-egy nívós temetkezési vállalkozó.

Victor moziba megy

Írta: ROGER REGIS

Morsaufné ölébe ejtette kötését és felnézett fiára:

- Elmégy már megint, hova, mondod?
- Ma délután nincs iskola, — mondta Victor — elmegyek moziba.
- Hova?
- Csak ide, a szomszédba, a Maxima Palace-ba.
- És micsoda filmet adnak ott?
- Bengália rózsáját.
- És olyan film az, ami való neked?
- Ó, mama, hát hogyan. Indiai film, elefánt, meg tigris, tudod...
- No, jó, csak menj, de azután mingyárt gyere haza! Még feladatod van, azt meg kell tanulnod.
- Igérem!

Mikor Victor, Morsaufné tizenöt éves fia elment, anyja tovább kötögetett. De nem sokáig. Valami nyugtalanság fogta el, ismét ölébe ejtette a kötést és homályosan úgy érezte, hogy valami nincsen rendben Bengália rózsájával. Morsaufné harmincöt éves volt, megőrizte leányos szemérmességét, könnyen elpirult, feltékeny volt férjére és aggodva figyelte Victor minden mozdulatát, amint az egykor pufók kis fiu napról-napra jobban hasonlított egy felnőttnél fiúhoz.

Természetesen a világon semmitől se félt annyira, mint attól, hogy Victor rossz társaságba keveredik, vagy például egy illetlen filmet láthat, igaz, hogy ő maga sohase járt moziba és sohase olvasott újságot, de tudta viszont, hogy az újságokban néha rettenetes dolgokat lehet olvasni és a

moziban, ami még sokkal veszedelmesebb: látni. De most mégis valami olyasmire emlékezett, hogy ezzel a Bengáli rózsával valami nincsen rendben. Homályosan úgy emlékezett, mintha hallotta volna, amint mondják, hogy ez amolyan illetlen film, amelyet még szemérmes felnőtteknek se illik látni.

Még egy óra múlva is töprengett, mikor megkönnyebbülésére hallotta, amint a kulcs zörren a zárban. Férje jött haza.

— Csókollak, drágám, — mondta Morsauf — itt volt dolgom a közelben, gondoltam, hazaugrom egy percre. Hol van Victor?

— Moziba ment — felelt az asszony. — Adta kölyke! Jól megy dolga. Nekem napközben dolgom van, este meg te nem akarsz sose eljönni. Milyen filmet néz meg Victor?

— Bengália rózsáját. — Bengália rózsáját? — és Morsauf kerekre nyitotta szemét megdöbbenésében. — És te elengedted?

— Nem én, ő választotta a filmet. Azt mondta, hogy olyan ismeretterjesztő film. Elefántok, meg tigrisek, tudod...

— Elefántok és tigrisek? — kacagott fel hangerősen Morsauf. — De hát nem hallottál beszélni erről a botrányról? Hogy nem áll egyébből, mint hiányosan öltözött nők felvonulásából és hogy Bengália rózsája benne a neve egy nőnek, hm... egy nőnek, akit nem is akarok közelebről meghatározni... — be se fejezhette, mert felesége felugrott.

— Ez rettenetes. Akkor most azonnal menj le Victorért és keresd meg. Nem tudom elviselni a gondolatot, hogy ezt a filmet megnézzé. Menj rögtön. Ide ment csak a szomszédba, a Maxim Palace-ba. Talán még jókor odaérsz, hogy megóvd a szerencsétlenségétől. Siess.

Morsauf egy pillanatnyi habozás után beleegyezett:

— Igazad van, Rohanok. Várj meg itthon. Együtt jövünk haza és majd akkor beszélgetek azzal a fiuval...

Ezzel elvonult. Morsaufné most már nem tudott tovább kötni. Az ajtóra szegezve szemét, várt. Órákon keresztül várt. Rettenetes gondolatai voltak. Nem tudta ugyan, milyen lehet egy illetlen film, de biztos volt benne, hogy a legrettenetesebb dolog a világon és férje utinutása alapján Bengália rózsáját úgy képzelte el, mint a legveszedelmesebb kísértést, ami olyan gyengédülékli fia lelkét megroththatja, mint amilyen Victor is volt. Hét óra is elmúlt azonban, mikor férje és Victor hazajöttek.

— Bocsáss meg, drágám, — mondta Morsauf — mire leértem a moziba, a filmet már elkezdtek. Kénytelen voltam beülni, mert a sötétben látni ke-

restem a fiut. Azután nem volt szünet, mert a film nagyon hosszú. Meg kellett várnom a végét.

— És most te is láttad Bengália rózsáját? — kérdezte az asszony elszörnyülködve.

— Igen, — felelt halkán Morsauf és lestegette szemét... de biztosítalak, hogy témáról sem olyan borzasztó, mint mondják...

CORSO SLÁGERMOZGO

Telefon: 2085.
8. utca, 2-3-4-es v. h.

Sárga lobogó

A legtükrétebb film, izgalmas és szenzációs.

OLGA TSCHECHOWA, HANS ALBERS,
DOROTHEA WIECK

Bethlen István gróf beszéde a magyar választójogi reformról

A volt magyar kormányelnök filippikája a tekintélyuralmi rendszerről

**A parlamenti rendszerrel is fokozatosan mindazt
el lehet érni, amit a diktatura rendszerével**

Budapestről jelentik: A magyar választójogi reformjavaslat mai tárgyalása során a magyar képviselőház ülésén elsőnek Antal István szólalt fel a javaslat mellett, utána Apponyi György gróf az alkotmányosság fontosságát hangoztatva a javaslat ellen beszélt, majd Bethlen István gróf szólalt fel, aki szintén a javaslat elfogadását ajánlotta.

Hangoztatta, hogy Magyarország ezzel a javaslattal döntő lépést tesz a nyugati diktatúrák felé olyan időben, amikor az európai államok tekintélyes része eltér ettől a rendszertől. Az a nagy kérdés, hogy Magyarország megmaradjon-e az alkotmányosság útján, azon az úton, amelyet a parlamenti demokráciák teremtettek, vagy pedig áttérjen-e a tekintélyuralmi rendszerre? Sokan vannak, akik jóhiszeműen ugyan, de mégis azt vallják, hogy az egyedüli követendő út a diktatura bevezetése. Ő ezt a leghatározottabban ellenzi, mert a parlamenti rendszer révén fokozatosan el lehet érni mindazokat a bevált és helyes intézkedéseket, amelyeket a tekintélyrendszer már holnapra teremt meg anélkül, hogy annak sikere felől tapasztalatai lennének. Helyesli a törvényjavaslatot, de biztosra veszi,

hogy a közvélemény radikálizálódása várható tőle. A magyar kormányelnök győri programját nem tartja elegendőnek ahhoz, hogy ezt a radikálizálódást megállítsa. A polgári pártoknak erősen össze kell majd fogni, mert vagy a jobb, vagy a baloldal kerül a nyeregbe.

Bethlen István gróf beszédében, amelyet a magyar képviselőházban tartott, még a következőket mondotta:

— A nyugati demokráciák dekadenciája erősödik, de ez nem helyes út. Nálunk meg van a mód arra, hogy céljainkat normális eszközökkel valósítsuk meg. A tekintélyuralom nem oldhatja meg a szociális problémákat egy tollvonással. Az ilyen uralom az egyik nappal a másikra elföröhlheti a zsidóságot, de kérdés, vajjon fenn tudja-e tartani a magyar hitel-életet, a kereskedelmet és a gyáripárt, amely nélkül nálunk élni nem lehet? Ha eltörölnék a társadalmi osztályokat, úgy a függetlenség forogna kockán.

Beszédét azzal fejezte be, hogy a következő öt év lesz döntő a magyar nemzet sorsában, mert a nyugati nagy kérdések után a Dunarea-problémára kerül a sor.

Sziklának repült és szénné égett egy francia utasszállító póstarepülőgép

— Őt utas pusztult el, két ember elünt — Lángoló „fáklya” az éjszakában —

Páris. (Rador). A Marokkó és Franciaország között közlekedő postarepülőgép, tegnap a Pyreneusok keleti részén az úgynevezett „Ötkereszt” csúcs közelében sziklába ütdött és meggyuladt. A repülőgép a nagy ködben sziklacsúcsba ütközött, lezuhant és a gép pilátatok alatt lángra lobbant.

A közeli faluban a hegycsúcs mellett hatalmas égő fáklyát vélték látni a falusiak és

még az éjszaka folyamán egy karaván indult el az „Ötkereszt” felé. Hajnalban érkeztek fel a csúcsra és akkor látták, hogy az égő „fáklya” nem más, mint egy repülőgéproncs. Egy holttestet a repülőgép romjai alól huztak ki, bent a repülőgép testében öt utas megszenesedett holttestét találták, a repülőgép gépészét és rádióisztját azonban nem találták meg.

Semleges új államcsoport van alakulóban a Balti-tengertől a Marea neagra-ig

Londonból jelentik: POTOCKI gróf, Lengyelország washingtoni nagykövete az amerikai sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy Lengyelország nem tűrné, hogy szovjet csapatok Németország megtámadása céljából lengyel területre lépjenek.

Hozzátette a nagykövet, hogy a lengyel—litván megegyezés lehetővé teszi, hogy Lengyelország a Balti-tengertől a Marea neagra-ig terjedő semleges csoport alakítását kezdeményezze, amely csoport tagjai Lengyelország, Finnország, Észtország, Lettország, Litvánia és Románia lennének.

Rómában arra gondolnak, hogy

a római egyezményt Ausztria helyett Németország írja alá

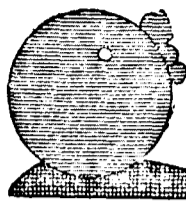
Rómából jelentik: A „8 Órai Ujság” jelentése szerint római politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Magyarország s Olaszország kapcsolatait az Anschluss nem érinti. Mussolini és Bethlen István gróf már 10 évvel ezelőtt, tehát jóval a római egyezmény megkötése előtt, fektette le az olasz—magyar barátság és együttműködés alapját. A római egyezmény Ausztria kiválása óta is változatlanul fennáll a két állam között. Nem tartják szükségesnek, hogy újból megvizsgálják a római jegyzőkönyveket, mert azok semmiféle módosításra nem szorulnak. A római lapok szerint általános meglepetést keltene, ha a római egyezményt aláíró államok között Németország foglalná el Ausztria helyét. A Corriera Papano felvetette azt a gondolatot, nem volna-e célszerű a római jegyzőkönyveket a német birodalom bekapcsolásával teljessé tenni. Erről hivatalos helyen úgy vélekednek, hogy

a Róma—Berlin tengely mindig arra törekedett, hogy minél több barátot szerezzen és minél több állam összefogását valósítsa meg. Vonatkozik ez főleg a Dunarea-medencére. A magyar álláspont is világos: Berlin—Róma—Budapest politikája igazolja, hogy az Anschluss nem szakította meg azt a folyamatot, melynek célja közelebb hozni egymáshoz a három nemzetet.

Katasztróális forogószél pusztított Indiában

Kalkutta. (Rador). A bengáliai Komilas környékén hatalmas ciklon vonult végig és a szélvihar három falut teljesen megsemmisített. A lakosság közül 62 meghalt, többszáz súlyosan megsebesült.

Kövért vagyok
és ezért

Koprolt szedek ↓

Minden zacskóban van egy
jubileumi pályázat szelvény.

Hogyan fizetendő a kisparosok és kiskereskedők könyvelési illetéke?

Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy a kisparosokat és kiskereskedőket mentesítik a könyvvezetési kötelezettség alól abban az esetben, ha évi kétszáz lejes átalányilletéket fizetnek. Az 1937—38 évre — az aradi pénzügyigazgatóság szerint — az illeték most fizetendő le, míg az 1938—39 évre az illetéket legkésőbb 1938. április elsejéig ki kell fizetni. Az üzleti könyveket a 200 lejes illeték lefizetése ellenére is meg kell vásárolni, a kisparosok és kiskereskedők mindössze azok vezetése alól mentesülnek. A 200 lejes illeték kifizetésekor be kell mutatni a szabályszerűen felülbélyegzett napló- és leltárkönyvet, amelybe a pénzügyigazgatóság bevezeti, hogy a 200 lejes illeték kifizetése megtörtént. Az üzleti könyvek minden lapját 5 lejes okmány és 2 lejes repülőbélyeggel kell ellátni. Azok ellen, akik a 200 lejes illetéket nem fizetik ki, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

A könyvvezetési kötelezettség alól a 200 lejes illeték lefizetése után azon kereskedők mentesülnek, akik a patenta fixa alá esnek és jövedelmük a 140 ezer lejt nem haladja meg, míg a kisparosok közül azok, akik hat segédnél többet nem foglalkoztatnak.

Osztrák állampolgár öngyilkossága az érdi vasuti átjárónál

Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel az érdi vasuti átjárónál egy osztrák rendszámú gépkocsit találtak és tőle néhány száz méternyire a vasuti síneken megtalálták az autó tulajdonosát, dr. Hernfeld Károly bécsi születésű 41 éves pomázi földbirtokost. Valószínűnek tartják, hogy Hernfeld dr. még az éjszaka a székesfehérvári vonat elé vetette magát és a kerekek szétroncsolták. Bucsulevelében azt írja, hogy előbb pisztollyal akart végezni, de azután mégis a gázolás mellett maradt, mert ez a legbiztosabb neme az öngyilkosságoknak.

„URANIA” premiermozi

A francia filmművészet felsőbbrendűségének
döntő bizonyítéka!

Névaparti nász

bemutatója meghódította Arad intellektuell
közönségét!

Orosz milliő, francia erotika, mély,
izgalmas ember. tartalom.

GABY MORLAY és VICTOR FRANCEN
élményszerű alakítás-al

Telefon: 12-32. 5, 7-15 és 9-15 órákor.

Március

30

Filharmonikus Koncert

A Katolikus Nők Napja

„Hivatása a nők nagy tömegét egy esztendőben legalább egyszer összegyűjteni” — és a közös lobogó alá való sorakozásban hitet, reményt és szeretetet nyújtani a szívekben. Hitet abban, hogy a világepítő munkában Isten mindenkitől — fiatal leánytól és komoly családfőig, egyszerű munkánőtól és egyetemi végzettséggel bírótól egyaránt — részvevést kíván. Reményt abban, hogy bármily csekély módon is tudunk beleállni a szebb jövőre megindult mozgalomba — előbbre visszük azt.

És szeretetet a velünk küzdő, szenvedő, az élet sulyát sokszor sirva érző testvéreink iránt. Mert a szeretet vigasztal, segít, bátorít — felemel. A szeretet utat tud mutatni és célhoz tud lelkesíteni.

Ardealban minden városban, ahol katolikus nőegyletek vannak, ezen a napon, — az idén március 27-én, feldobbanak a szívek, kezek nyulnak kezek után, igaz testvériségben egymásra találunk a lelkek.

Aradon a Katolikus Nők Napjának sorrendje a következő:

Vasárnap, március 27-én, reggel 8 órákor szent mise, közös szentáldozás.

Délután fél 5 órákor ünnepély a Minorita Kultúrházban, melyen dr. Napholcz Pál S. J. és Veress Marianne szociális testvér tartanak előadást. 6 órákor a templomban szentbeszéd és áldás.

Színház

Betegh Bébi

nagysikerű hangversenye

Hosszu szünet után ma este ismét a közönség elé lépett Betegh Bébi, a népszerű és kitűnő primadonna, aki magasszintű műsoros hangversenyt keretében elevenítette fel forró sikereinek emlékét. Betegh Bébist mindig nagyon szerették Aradon és ma este az Iparos Kultúrház nagytermében megnyilvánulást nyert ez a rokonszenyű rengeteg taps, óváció közönlötte a primadonnát, aki izlésesen összeválogatott műsorával rá is szolgált erre a meleg ünneplésre.

Öt nyelven dalokat, slágereket, operatárszleteket énekelt kedves, közvetlen játékkal és felkészült énektudással. Betegh Bébi hangja kristálytisztán csillogott, hanganyaga szinte megzimosodott, színezése pedig kellemes, behizelgő. Színes és változatos műsorának minden egyes száma élénk tetszéssel találkozott, sőt több számát ismételnie kellett. Az est keretében Gróf Éva öt ügyes tanítványa: Stengl Betti, Gaál Duci, Rosenberg Magda, Nussbaum Marika és Hegedüs Magda nagyszerű klasszikus táncszámaikkal ugyancsak hozzájárultak az est meleg sikeréhez. A rendőrség kis-zenekara dicséretreméltóan, jól működött.

Filharmonikus hangverseny

A „Sors”-szimfónia, minden idők legtekélyesebb zenei alkotása kerül előadásra a filharmonikusok március 30-iki hangversenyén. Botto karmester és szorgalmas gárdájának alkalmá lesz tanúbizonyságot tenni a jól elvégzett munkáról ennek a hatalmas műnek előadásával. A Beethoven-számon kívül Weber „Euryanthe” nyitánya és Enescu I. sz. Román rapszódijának szerepel a műsoron, melynek rendkívüli érdekességet ad egyébként Montja Enil, Sirian élő kiváló zeneszerzőnek a „Fata dela Cosia” című operához írt nyitánya és Cornelia Galos-Coroi operaénekesnő aradi bemutatkozása. A hangverseny iránt az aradi hangversenyközönség széleskörű érdeklődést tanúsít és kétségtelen, hogy a filharmonikusoknak, valamint népszerű és fāradhatatlan karnagyoknak, I. R. Bottonak nagy sikerük lesz.

Jegyek válthatók Sándor Ferencnél és a Dieceana könyvkereskedésben.

„Jóétvágyat Tánasehoz”. (Revüelőadás a színházban). Zsufolásig tett ház mellett tartotta meg előadását Tánase és revütársulata a színházban. A nagy román komikus műsora ezúttal külö-

nösképpen remek számokból volt összeállítva. Elsősorban Tánase utánozhatatlan szatirái keltettek nagy sikert, de kijutott a dörgő tapsokból Mia Apostolescu és Stroe és Vasilache pompás számainak is. Igen szépek voltak a díszletek és a tömegjelenetek. Az előadásnak egyetlen hibája volt: túlságosan is sokat adott és ezért az előadás éjjel után ért véget.

A színház hírei

* Ma péntek este 9 órákor: „Asszonyok”, közkívánatra. Olcsó helyárrakkal. Általános közkiívánatra még egyszer és a szezonban ezúttal utoljára kerül színre a nagysikerű „Asszonyok”.

* Szombat délután 5 órákor: „Macskazene”, operett. Mozi helyárrak! Eisemann Mihály legújabb, óriási sikerű operettjét játssza a színtársulat, mozihelyárrakkal. Három primadonna szerepet az aradi közönség kedvencei: Gábor Mara, Krémer Manci, Gách Edith játszák. Rajna Baby, Agai Margit, Mátrai Rózi, Badóczy, Karácsonyi, ifj. Szendrey, Szabadkai, Némethy játszanak még nagyszerű szerepeket a darabban.

Szombat este 9 órákor: „Hajnali vendég”. Premier! Lakatos László új vigjátékának bemutató-előadása. A „Hajnali vendég” budapesti sikeréről mindenki hallott és olvasott. Pesten Muráti Lili aratott sikert a darabban. Aradon Muráti szerepét

Szólista:

Cornelia Galos-Coroi,
operaénekesnő

Vezényel: **J. R. Botto**

Hégyessy Magda játssza. Horváth László rendező a darabot. Kiváló szerepeket játszanak még Bálint Anna, Dálnoky Dudus, Lázár Hilda, Rajna Baby, Badóczy, Szabadkai, ifj. Szendrey, Kozma, Némethy, Senkalszki, Faludy és a rendező: Horváth László.

* Vasárnap szezonzáró bucsuelőadások! Délután 3 órákor: „Nyitott ablak”, operett. Olcsó helyárrakkal.

Délután 6 és este 9 órákor: „Szibill”. Jacoby Victor gyönyörű operettjével zárul az idei szezon. Szabadkai igazgató rendező, mindent elkövet, hogy a legremekebb előadásban kerülhessen színre a „Szibill”. Krémer Manci, Gábor Mara, Bálint Anna, Badóczy, Horváth, ifj. Szendrey, Szabadkai Miklós, és Kozma Hugó főszereplőkkel.

Jegyeket az összes előadásokra a színházi pénztár már árusít.

A színház heti műsora:

Péntek este 9 órákor: „Asszonyok”. Életkép. Olcsó helyárrakkal.

Szombat délután 5 órákor: „Macskazene”, operett, mozihelyárrakkal. — Este 9 órákor: „Hajnali vendég”.

Vasárnap délután 3 órákor: „Nyitott ablak”. Operett. Olcsó helyárrakkal. — Délután 6 órákor: „Szibill”, operett. — Este 9 órákor: „Szibill”, operett. (Bucsuelőadás).

Amerika új nagy csatornát épít Panama után Nicaragua

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok nagy tengeri felfegyverkezési programjában a legfontosabb szerepet azok az új óriási csatahajók fogják játszani, amelyeket a japánok titokban készülő negyven ezer tonnás csatahajóira adott válaszul fog Amerika építeni. A végleges tervek ugyan még nem készek, de kétségtelennek látszik, hogy Washington legalább negyvenháromezer tonnás hajókat építet, de még valószínűbbnek látszik, hogy az új csatahajók elérik a negyvenötezer tonnát.

Amerikát ez új probléma elé állítja: a Panama csatorna tulságosan szűk ezeknek a hajóknak az átbocsátására, miután szélessége harminchárom méter

Már a mostani legnagyobb amerikai hadihajó, a Lexington repülőgép-anyahajó is csak a legnagyobb nehézségekkel tud átjutni a szilipeken, tekintve, hogy a Lexington szélessége 31 és fél méter. Ugyanígyen széles a Saratoga is és amikor legutóbb ez a repülőgép-anyahajó áthaladt a csatornán, a parton felállított ivlámpák oszlopait mind ledöntötték a hajótestből kiemelkedő szerkezeti részek.

A Panama csatornának egyéb hátrányai is vannak: aránylag könnyű célpontot jelent ellenséges repülőgépek számára, így egy esetleges háborúban

nagyon könnyen el lehet zárni az amerikai flotta útját az Atlanti-óceánról a Csendes-óceán felé.

Mind ezek a megfontolások már régebben arra a gondolatra vezettek, hogy

egy második csatornát kell építeni a keskeny Középamerikai földnyelven keresztül.

Még a Panama-csatorna megépítése előtt felmerült egy másik víziútnak, a Nicaragua-csatornának gondolata. Az angolok annak idején koncessziót is kaptak a Nicaragua-csatornának a megépítésére és együtt is volt már a pénz, de az Egyesült Államok kormányának barátságos kérésére

az angol kormány akkor lemondott a csatorna megépítéséről.

A változott viszonyok között Washingtonban egyre jobban előtérbe nyomult a Nicara-

gua-csatorna terve. Legutóbb Edward V. Izac, a washingtoni kongresszus tagja felkereste Rooseveltnél elnököt és elébe terjesztette a már teljesen kidolgozott terveket. Roosevelt, aki politikai pályafutását, mint haditengerészeti államtitkár kezdte és szakértő a tengerészeti kérdésekben, nagy érdeklődést tanúsított a terv iránt és Izac képviselő azzal a benyomással távozott, hogy

sikerült az elnököt meggyőznie a csatorna megépítésének szükségességéről.

Az Egyesült Államok hadmérnöki karának tagjai már ki is jelölték sőt

ki is tüzték a Nicaragua-csatorna utvonalát.

Dan I. Sultan, alezredes, az amerikai hadmérnöki kar legkiválóbb tagja, aki néhány év előtt a Nicaragua csatorna utvonalát kitűzte, rámutatott arra, hogy ha két csatorna áll rendelkezésre, az amerikai hadiflottát kétszer oly gyorsan lehet az egyik oceánról a másikra átvinni, amellet

a Nicaragua-csatorna mintegy 1000 kilométeres utat takarítana meg,

ami két és fél napot jelent a leggyorsabb hadihajók számára is.

A Nicaragua-csatorna megépítése aránylag nem is kerülne sokba, amennyiben mindössze

722 millió dollárra

becsülik a költségeket. Ha tekintetbe vesszük, hogy az Egyesült Államok évenként 500 millió dollárt fordítanak a hadiflottára és a csatorna megépítése legalább hét évbe telne, akkor az évi százmillió dollár költségtöbblet nem tekinthető túlmagnak.

**Az elegáns hölgyek kalapjaikat
Budapesten**

Sopousek Karola

kalapszatónjában

Eredeti párisi
modellek!

vásárolják. BUDAPEST
IV., Váci-utca 17. félemelet.

Emlékirattal fordult a kereskedők számára engedélyezett haszon ügyében a miniszterhez az aradi Kereskedelmi és Iparkamara

A vasuti bérletek árának leszállítását kéri — Csökkentik Arad megyében a vásárok számát

Csütörtök délután tartotta első érdemleges ülését az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara új átmeneti bizottsága. *Mateescu Stefan* elnöke alatt. Az ülés napirendjén a gazdasági életet igen közelről érintő fontos kérdések szerepeltek. Így elsősorban a spekulatív törvény ügye, amely egy idő óta ismét élénk izgalomban tartja a kereskedői társadalmat.

Az árdragító visszaélésekről szóló törvény rendelkezései szerint ugyanis a kiskereskedők csak 20 százalékos haszon mellett árulhatnak. A törvény szerint a haszon-százalék kiszámításánál csak az árúértékbe érkezésig felmerült költségeket szabad figyelembe venni, így a szállítási, biztosítási, stb. költségeket. *Păcuraru Brutus* a Kamara főtitkára, kifejtette az ülésen, hogy a kereskedő tevékenysége nem az árúértékbe érkezésig, hanem annak az üzletből történő kiszállításakor ér véget, magától értetődő tehát, hogy az önköltségi ár kiszámításánál mindazokat a költségeket is figyelembe kell venni, amelyek az árú kiszállításáig felmerülnek. Ilyenek a személyzeti, fűtési, világítási, adó és egyéb általános regie-költségek, amelyekről azonban a spekulatív törvény nem tesz említést.

A Kamara hiteles adatok alapján megállapította, hogy mekkorák ezek az általános költségek, tíz különböző szakmánál. A vizsgálatok eredménye kimutatta, hogy az úgynevezett általános regie-költség a legtöbb szakmánál csaknem eléri, de egyeseknél még meg is haladja az engedélyezett husz százalékot. Ha tehát ezeket a költségeket nem veszik figyelembe, úgy teljesen lehetetlenné válnék a kereskedői tevékenység folytatása. A Kamara részletes emlékiratban mutatott rá ezekre a körülményekre és felterjesztésében azt kérte a miniszteriumtól, hogy az önköltségi ár kiszámításánál feltétlenül vegyék figyelembe az összes igazolható költségeket, melyek az üzlet folytatásához kapcsolódnak.

Az arad megyei országos vásárok számának lényeges csökkentését határozta el mai ülésén a Kamara. A Kamara vezetőségének ugyanis az a felfogása, hogy vásárok csak ott működjenek ahol komoly közgazdasági indok

teszik ezt szükségessé. Hacsak néhány nagyobb községben fognak vásárt tartani, ezek a vásárok komoly jelentőségre tesznek szert és a megye területén több fontos gazdasági centrum fog ilymódon kialakulni. A vásárok kérdésében a Kamara közös tanácskozásra hívta meg az arad megyei gazdasági felügyelőket, a Mezőgazdasági Kamarát, az állategészségügyi szolgálatot és a kereskedelmi felügyelőket.

A C. F. R. bérletek drágulása ügyében részletes emlékirattal fordult a Kamara a közlekedési miniszteriumhoz és a vasuti vezérigazgatósághoz, hasonló állásfoglalásra kérve fel az ország többi Kamaráit is. Az emlékirat komoly adatok alátámasztásával igazolja, hogy a kereskedelmi utazók működését mennyire megbénítja az a rendelkezés, hogy éppen a havi bérletek árát emelték fel, csaknem kétszeresére, ami súlyos károkat okoz az ország gazdasági életének, de nem válik hasznára a vasutnak sem. A Kamara a régi bérleti árak visszaállítását kéri.

Szöbakerült a Kamara ülésén a kincstár közegeinek az a szokása, hogy a nagyobb vállalatoktól adatokat kérnek saját vevőikről, amelyeket a vevők adóalapjának megállapítá-

Miért van még mindig atanyedé?

Mennyit is kell szenvedni idegeink, az eleinte oly ártalmatlannak látszó aranyér által okozott gyötrelemről! Használjon már az első jeleknél Goedecke féle Anusol végbélkúpokat! Anusol enyhít és seaj! Kérje meg orvosát.

Anusol-Goedecke

sánál használnak fel ezután. Ezekből az adatokból csak a forgalomra lehet következtetéseket levonni, ami az adókiadásnál amúgy sem szolgálhat biztos alapul, másrészt igen kellemetlen helyzetbe hozzák az adatokat kiszolgáltató vállalatokat azokkal szemben, akik esetleg ki tudnak bújni valamilyen módon az adatok kiszolgáltatása alól. A Kamara azt kérte a miniszteriumtól, hogy a kincstári közegek csak egészen rendkívüli esetekben szerezzenek be ilymódon adatokat az adózókról.

A Kamara részletes jelentést terjesztett fel a miniszteriumhoz az elmúlt év gazdasági helyzetéről és a Kamara elmúlt évi tevékenységéről. A jelentés az egyes cégektől beérkezett adatok alapján megállapítja, hogy az elmúlt év, különösen annak első tíz hónapja, gazdasági szempontból általában kedvezőnek volt mondható és csak az év vége felé tünt fel egy közeledő újabb válság fenyegető árnyéka.

Az Országos Ügyvédszövetség határozatai az ügyvédkamarák nacionalizálására

Minden kisebbségi ügyvédet új nyelvvizsgára köteleznek — Felülvizsgálják az összes bejegyzéseket

Bucurestiből jelentik: A lapok hosszasan foglalkoznak az ügyvédszövetség március 19. tartott ülésével, amelyen igen sok fontos határozatot hoztak. Az ügyvédszövetség kimondta, hogy szükségesnek tartja az egész országban az ügyvédi kamarák romanizálását. A határozatok között szerepel a zsidó vallású ügyvédekre vonatkozólag az a rendelkezés is, amelynek értelmében a zsidó vallású ügyvédek egy tömegben fel nem függeszthetik egyet-

len kamarában sem, hanem csak egyenként. Valamennyi nemromán etnikai ügyvédnek és ügyvédjelöltnek és a bünyügyi védőknek nyelvvizsgát kell tenni és azok, akik nem bírnak teljesen írásban és szóban a román nyelvet, töröltetnek a tagok sorából. Felülvizsgálás alá veszik az ügyvédi kamarákban történt összes bejegyzéseket és kizárják a kamarából mindazokat, akiknek felvétele nem a törvények feltételeinek tiszteletben tartása mellett történt.

Ideiglenes hatállyal kizárják az ügyvédi kamarákból azokat az ügyvédeket, akiket az állampolgári felülvizsgálás alkalmával nem találtak román állampolgároknak. A bejegyzések felülvizsgálásánál csak azokat tekintik törvényeseknek, akik az összes iratok fölött rendelkeztek és felvételük alkalmával az akkori törvények követelményeinek megfeleltek.

Akiknél szabálytalanságok merültek fel, csak abban az esetben vehető fel ismét a kamara tagjai közé, ha új bejegyzési kérvényt intéznek a testülethez. Az ügyvédszövetség ülésén még több fontos rendszabályt fogadtak el, amelyek az összeférhetlenségre és egyéb hasonló természetű dolgokra vonatkoznak.

Félórai hallgatással végződött a hatóságilag feloszlott Henlein-párti nagygyűlés Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A szudétánémet párt Leitmeritz mellett Gross-Hubinában pártgyűlést tartott, amelynek főszónoka dr. Neuwirth képviselő volt. A „Die Zeit” a gyűlés lefolyásáról — egyebek közt — a következőket írja:

Amikor Neuwirth kijelentette, hogy a szudétánémeteket 1919-ben megfosztották az önrendelkezés jogától, a hatósági kiküldött figyelmeztette a szónokot. Erre Neuwirth így folytatta beszédét: „Megállapítom, hogy történelmi valóságok is valóságok maradnak”. A hatósági kiküldött erre másodízben figyelmeztette a szónokot, mire Neuwirth így folytatta: „A hatósági kiküldöttekkel nem szoktam polemizálni és nem vagyok az az ember, aki felelőtlen beszédek tart. Ha ön engem nem ismer, tájékozódjék a belügyminisztériumnál. Ha azonban én tudásom és lelkiismeretem szerint — a népszerűségemre ügyet nem vetve — az állam új közszellemének megteremtésén fáradozom, — nem engedem meg, hogy rendőrök belevágjanak szavaimba és beleköntárkodjanak mesterségembe.” — A hatósági kiküldött erre felállt és távozott. A képviselő azonban tovább folytatta: „Mint képviselő eskü alatt állok és tudom, hogy mit kell cselekednem”.

A hatósági kiküldött erre a gyűlést feloszlatta és a résztvevőket felszólította, hogy hagyják el a gyűlés színhelyét. Dr. Neu-

wirth ekkor így szólt a terem közönségéhez: „Bajtársak, a gyűlés együttmarad. Mostantól kezdve az én parancsaimnak engedelmességet! Üljenek le és hallgassanak!”

Halálos csönd állt be és senki sem mozdult a teremből. A terem előtt az udvaron csendőrök sorakoztak fel a hatósági kiküldött pedig visszatért a terembe s felhívta a közönséget, hogy oszoljon szét, mert különben a csendőrök fegyveres erejükkel lesznek kénytelenek igénybe venni. Dr. Neuwirth erre azt válaszolta a hatósági kiküldöttnek: „Cselekedjen belátása szerint, de én megállapítom, hogy a jelenlevők teljesen nyugodtan viselkednek.” A képviselő ezután közölte a hatósági kiküldöttel, hogy sürgönyözött a belügyminisztériumba és megvárja, amíg a válasz megérkezik. Fél óra múlt el így teljes csendben, majd dr. Neuwirth újabb szólásra emelkedett s a következőket mondta: „Bajtársak, amikor hozzátok jövök, nem engedem megvonatni magamtól a szót, mert az állam érdekében beszélek. A mai alkalommal három dolgot akarok leszögezni: 1. Hogy képesek vagyunk fegyelmet tartani; 2. Hogy ezáltal képesek vagyunk arra, hogy saját otthonunkban kormányozzunk; 3. Hogy amennyiben fegyelmetek vagyunk, urak is tudunk lenni a saját otthonunkban.

SELECT: 3, 5, 7-15 és 9-15 órákor

Benoit kapitány

A legkitűnőbb kémfilm, ami valaha is készült
Jean Murat, Viviane Romance, Jules Berry

CENTRAL: délután 8 órától folytatódóan
kettős műsor, olcsó helyárakkal
BUSTER KEATON a „Iarcu” filmkomikus utolsó filmje

I. Malek a torreador
(Premier)

II. A sivatag réme
(Repriz)

Pompás cowboyfilm, főszereplője DICK FORAN
az ékes cowboy és lova TARZAN

Soha nem látott olcsóság **MÜZSAY** férfiruha üzletében,
Leszállított szabott árak! **színházzal szemben**

Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

A BOLHA EREJE

— ALLATMESE —
Irtta: HUNYADY SÁNDOR

Valamelyik este, baráti körben, hogy az emberi dolgoktól kissé szabaduljunk, az állatokról beszélgettünk. Nevezetesen az állatok erejéről. Hogy mekkorát tud ugrani az oroszlan, fogai közt a leütött gödölyével, milyen borzasztó izomzata van a gorillának, satöbbi. Végül két állat maradt a fordulóban. Az elefánt és a rinocérosz. Társaságunk állaterő szakértői éppen közülük akarták a végső győztest kiválasztani, amikor megszólalt a hallgatag, de böles hirében álló X. ur.

Csendesen és szilárdan jelentette ki: a legerősebb állat a bolha. Vegyük számításba testének arányait és nézzük, mit tud csinálni? Ha egy bolhát — az egész állat nem több, mint egy lényes, fekete grafitporszem — ráhelyezünk egy iv fehér papírra, aztán a bolhára ráteszünk egy kártyalapot és a kártyára nyomatéknak még egy barackmagot is, bizonyos idő múlva látni fogjuk, hogy a kártyalap megmozdul, fölemelkedik és a barackmag legurul róla. Nem kisebb dolog történt, minthogy a bolha elugrott, mákszemnyi kis testével fölemelve a rárokkott roppant terhet.

A társaságban csend támadt. Mindenki azt számolgatta magában, hogy hányszorosa több a kártya meg a barackmag a bolha testének méreténél? Csakugyan tüneményes erő. Mintha egy ember fel tudná emelni a Gellérthegyet. Helyeslő morgás hangzott föl, amely azt fejezte ki, hogy a társaság valóban beismeri: az állatok Herkulesa a bolha.

Elhagytuk az állat-témát és már régen Wallace Beeryről beszélt mindenki, amikor X. ur fülemhez hajolt:

— Szó sem igaz a barackmagból, meg a kártyából. Én találtam ki. Mese, hogy egy bolha megoldhasson ilyen feladatot. Blötiöltem. Mégis ő a legerősebb állat, vagy legalább is neki van a legjobb remoméja összes társai között. Ez abból látszik, hogy ellenvetés nélkül elhisznek róla még olyasmit is, amit semmiesetre sem tudna megtenni!

Éppen gondolkozni kezdtem a beállítás filozófiáján, amikor hirtelen előtört a düh és a pokolba kívántam az összes erős kis-állatokat. Tegnap reggel pakkoltam elő a tavaszi holmijaimat. És összetört szívvel konstatáltam, miszerint egy drága és forrón szeretett bőrberi ruhámat úgy megették a molyok, hogy csak a gombok maradtak meg belőle.

— IDŐJÓSLAT. Továbbra is derült idő, gyenge szél és a hőmérséklet emelkedése várható.

— Carol királyt dísztaggá választotta a német birodalmi vadász-szervezet. A „Neue Freie Presse” jelentése szerint Öfelsége II. Carol király kihallgatáson fogadta Fabricius bucaresti-i német meghatalmazott minisztert, aki Göring Hermanu birodalmi vadászmeister megbízásából átnyújtott az uralkodónak egy pergament oklevelet, amely szerint Carol királyt a harmadik birodalmi vadász-szervezete dísztagjává választotta. Öfelsége II. Carol király elfogadta a pergament oklevelet és ezért köszönetét fejezte ki.

— Minisztertanács. Bucurestiből jelentik: Csütörtökön reggel a miniszterelnökségi palotában minisztertanácsot tartottak és azon Miron patriarcha-kormányelnökön kívül résztvettek Vaida Voevod Alexandru, dr. Anghelescu és Văitoianu táborok is.

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA a pénteki Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe miatt vasárnap jelenik meg a szokott időben.

— SZOMBATON NYUGDIJFIZETÉS. Aradon a nyugdíjak ki fizetését szombaton folytatják az egyes adókerületek pénztárainál. Azok, akik nyugdíjukat még nem vették fel, haladéktalanul jelentkezzenek, mert hétfőn nyugdíj fizetés már nem történik.

— Az ország első női elektromérnöke. Timișoaráról jelentik: Mihailu Emil kereskedelmi iskolai tanár huszonkétéves Edit nevű leányát mérnökké avatták a timișoarai műegyetemen. Ezen főiskolai fennállása óta most avatott mérnökké első ízben női hallgatót, Mihailu Edit egyébként az egész országban az első női elektromérnök s miután kiűntetéssel végzett, máris asszisztenssé nevezték ki a timișoarai politechnikumhoz.

— Ezer emberre vár pénzbüntetés Satumaren, mert nem vettek részt a népszavazáson. Tudósítónk jelenti: A satumarei városházán most folyik azon állampolgárok névsorának összeállítása, akik nem vettek részt az új alkotmánnyal kapcsolatos elrendelt népszavazáson. A névjegyzéket átteszik a bírósághoz s az pénzbüntetésre fogja ítélni a szavazástól tartózkodókat. Satumaren körülbelül ezer ember nem élt szavazati jogával. A várható büntetés 500—1000 lei.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

— Az igazságügyminiszterium kitzúta az árlejtsést az aradi törvényszéken elvégzendő építészeti munkálatokra. Az árlejtsést április 20-ikán délelőtt 11 órakor tartják meg a törvényszéki főelnök irodájában. Az árlejtsési feltételeket az érdekeltek naponta 8 és 14 óra között tekinthetik meg a törvényszék első emeleti 88. számú szobájában.

TENISZESZŐK Ami még nem volt Aradon.
FIGYELMÉBE! Hurozás speciális angol géppel.

Elsőrendű ütőkeretek, „Lünzel” hurok. **Albert** Piata Catedrali No. 14.

— Cáfolták az angol királyi pár hivatalos brüsszeli útját. Londonból jelentik: A Buckingham-palotában hivatalosan kijelentik, hogy alaptalanok azok az értesülések, amelyek szerint a király és királyné ezen a nyáron hivatalos látogatásra Brüsszelbe utaznák.

— Áramszünetelés. A Villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 27-én vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8—10 óra között: Bul. Regina Maria, str. Meșianu, str. Corvin, str. Eminescu, str. Brătianu, str. Alexandri. Reggel 8-tól déli 12 óráig: Piața Avram Iancu, Calea Banatului, Bul. Carol, Bul. Drăgalina, a Moise Nicoară utcától a Calea Banatului-ig.

A nagy író

— No és mondd, drágám, hogy tudsz megélni az írásból...?

— Nagyon egyszerűen. Hetenként egyszer írok az apámnak egy megrázó, redett, könnyes levelet...

Használja
reggel és este
a habzó

Sandy
fogpasztát

Gyümölcsoltó Boldogasszony

Az űskereszténység idejében, amidőn a szeretet forradalma még a katakombák mélyén bujdosott, a Szeplőtlen Szűz fogantatásának ünnepnapja különösen jelentőségteljes volt. A közép-kor kereszténységének mély áhítatossága is a keresztény egyház egyik legnagyobb ünnepévé avatta március 25-ét, amidőn „az Ur anyja a köztől Szűz Máriát és méhébe fogadta Szentlélektől Szentlét...”

A keresztény művészet is hangsúlyozta e nap jelentőségét — különösen a középkori olasz festőket ihlette e látomás: Mária földöntúli boldogságba révülő mosolya, amidőn fogadja az angyal kinyilatkoztatását. Márciusban, a fakadó rügyek hónapjában, amidőn vadíába oltják a nemes gyümölcsöket s amikor játékos tavaszi szél surran a téli álomból ébredő fák felett, ünneplik a világ Megváltójának fogantatását. Krisztus eljön, hogy megváltsa a gyarló, gyilkos ösztönöktől hajszolt emberiséget...

Az aradi katolikus egyházközség is, éppen úgy, mint a világ valamennyi katolikus kereszténye, méltóképen ünnepli meg Gyümölcsoltó Boldogasszony napját. Március 25-ike ez esztendőben péntekre esik, de az Egyház — ezzel is hangsúlyozva az ünnep jelentőségét, — felüggeszti a böjtöt. Az aradi minorita templomban délelőtt 10 órakor lesz az ünnepélyes nagymise, — Mária fogantatásának ünnepén harangok csendülnek és orgonák bugnak: eljön a Megváltó...

— Uj görögkeleti lelkipásztor Aradul-Noun. Az Aradul-Nou-i görög keleti hívek új lelkipásztorát Bogdan Petrut a közelmúltban ünnepélyes keretek között iktatták be. Az istentisztelet után a beiktatási ünnepség résztvevői bankettre gyűltek össze, amelynek keretében számtalan pohárköszöntő hangzott el. Popovici Nicolae az aradul-noui hívek régi lelkipásztorára meleg hangon vett búcsút a hiveitől és üdvözölte Bogdan Petrut, az új lelkipásztorát. Az iktató ünnepségen nemcsak az aradul-noui hívek, hanem számtalan aradi román közeleti előkelőség is résztvett.

— Esküvői emlékérmeket adnak ki Tiranában. Tiranából jelentik: Az albán minisztertanács elhatározta, hogy Zog albán király és Apponyi Geraldine grófnő március 27-iki esküvője alkalmából új ezüstérmeket veret.

— Négy kilencgyermekes kanadai asszony között osztotta szét az idei „anyadíjat” az ontáriói akadémia. Tudósítónk jelenti: Tíz évvel ezelőtt egy dús gazdag kanadai özvegyasszony huszonöt millió frankos alapítványt létesített arra a célra, hogy abból évenként a legtöbb gyermekes kanadai anyákat jutalmazza. A díj odaítélése felől az ontáriói akadémia dönt. Az akadémia most döntött s a díjat négy kilencgyermekes anya között osztja szét.

Budapesten ne leledje
el meglekinteni

KELLER-SZALON
azelőtt HERCZEG KATICA
eredeti párisi, trotteur,
délutáni és estélyi modelljett.
Budapest IV., Deák Ferenc-u. 21.

— **Megnyitja a magyar mezőgazdasági kiállítás.** Budapestről jelentik: Tegnap történt meg a magyar fővárosban a 46-ik magyar mezőgazdasági kiállítás és tenyészállat vásárlásjótöbmutatója. A tenyészállat vásárra óriási mennyiségben állították ki a gazdák szebbnél-szebb jószágokat. A legnagyobb vonzereje a halászati és vadászati csarnoknak és az etnográfiai csoportnak van.

— **Mától kezdve minden hétfőn a békekért könyörögnek a Westminsterben.** Tekintettel a bizonytalan nemzetközi helyzetre, a Westminster apátság főtemplomában máától kezdve minden hétfőn délben könyörgő istentiszteletet tartanak a béke fenntartásáért.

— **Az Anschluss és a bélyeggyűjtők.** A legutóbbi ausztriai események lázas izgalmat váltottak ki a londoni bélyeggyűjtőknél. A régi osztrák postabélyegek értéke rakétaszerű áremelkedéseket ért el. Bélyeggyűjtők egyelőre nem hajlandók osztrák bélyegeiktől megválni, miután még magasabb árakat remélnek, tekintettel a készlet kimerülésére.

— **Szodagázzal világított országutaink lesznek.** A Bucuresti—Braşov közötti országutat sárga fényvel égő különleges lámpákkal fogják világítani. A lámpákat a Paris—Versailles közötti országúti lámpák mintájára szodából fejlesztett gáz fogja világítani. A kísérletek folynak.

— **Bulgária is olajorrásokra bukkant.** A bolgár kereskedelemügyi minisztérium Varna közelében kutatásokat végeztet. A furások nyomán most gazdag nyersolajot tartalmazó rétegekre bukkantak.

— **Besurranó tolvajlás.** Gligorie Ioan aradi lakos bejelentette a központi rendőrségen, hogy valaki 20 ezer lei készpénzt és mintegy 15 ezer lei értékű értéktárgyat lopott el Sezafoarei ucca 37. szám alatti lakásából. A tettes kézrekerítésére nyomozás indult.

— **Megloptak egy aradi szállítási vállalatot.** A Weisz és Haász aradi szállítási vállalat feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki több ezer lei értékű csomagot lopott el a vállalat egyik autójáról. A tolvajt keresi a rendőrség.

Martini angel uri szabóság.
Strada Grigorie Alexandrescu 40.
Állandó szövetváltászték.

— **Egy-egy évi börtönt kaptak a korcsmai verekedők.** A múlt év augusztus 22-én egy aradi-noui korcsmában parázs verekedés játszódott le. A verekedés áldozata Künstler Miklós földműves volt, akit Rey Ferenc 30 éves asztalos és Illencz Lőrinc 34 éves bogárnármester összeverték, leteperték a földre, rugdosni kezdték és a többi vendégek akkor tudták csak kiszedni a verekedők kezei közül, amikor a földműves már súlyos sebesüléseket szenvedett és jobbkezének hüvelykujja eltört. Az orvosi vizsgálat 30 százalékos rokkantságot állapított meg Künstlernél és a törvényszék a tanuk egybehangzó vallomása után a vádlottakat egy-egy évi börtönnel sújtotta és kötelezte őket 46700 lei kártérítés megfizetésére.

— **Vasárnap jelenik meg utoljára az Echo de Paris.** Párisból jelentik: Az Echo de Paris című lap harmincnegy évi fennállás után vasárnap jelenik meg utoljára. A lapot ugyanis a Jour című lap tulajdonosa vette meg és a lap a jövőben régi címét csupán alcímként fogja használni.

— **Két véletlen.** Az öt világrész mérhetetlen tengereivel, városaival, hegyeivel mégis milyen kicsi, azt írja meg érdekesen a Rádióélet „Két véletlen” c. cikkében, amely arról szól, hogy három világot járó ember milyen véletlen folytán találkozik a trópusi kikötő után most a budapesti mikrofon előtt. Gazdagon jutalmazott rejtvényrovat, tökéletes műsorok jellemzik mint mindenkor a legszébb kiállítású magyar rádiólapot, a Rádióéletet. Kapható minden lapárusítónál. Kiváratra a kiadónival szíves készséggel küld ingyen mutatványszámot.

— **Elítélt nádlaci kerítőnő.** Az aradi törvényszék első tagozatának Berov—Efrimescu-tanácsa példás büntetéssel sújtott ma egy nádlaci asszonyt, aki egy ugyancsak nádlaci 15 éves leányt tiltott prostitúcióra vett rá. Az asszony D. Katica korcsmába vitte a serdületlen leányt és kényszerítette, hogy viszonyt kössön a vendégekkel. A felvonultatott tanuk igazolták a csendőrségi vizsgálat megállapításait és ezért a törvényszék D. Katicát 4 hónapi börtönrre, 2 ezer lei pénzbüntetésre ítélte és ezer lei perköltség megfizetésére kötelezték.

— **A tornaegyesület turista osztálya által vasárnap Căsoiara rendezendő negyedik Csillag-turára** jelentkezhetni péntek este 8 óráig lehet. A menedékház éttermében kedvezményes ebédre előjegyzéseket péntek estig fogadnak el. Részletek és turabeosztások az egyesületi helyiségben megtekinthetők.

— **Öngyilkosság Curticlon.** Julean Ioan 34 éves Curtici közszékbeli gazdálkodó öngyilkosságot követett el. Az életunt gazdálkodó gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát és mire tettét észrevették már halott volt.

Aktuális fejek

LEBRUN

BONCOUR

BLUM

— **Huszpercenként indul a 7. számú autóbusz.** A városi autóbuszüzemek intézkedésére a 7-es számú autóbuszok április elsejétől nem a Milán-korcsmáig, hanem csak a Neuman-gyárig közlekednek. Ezáltal a 7-es autóbusz nem félóránként, hanem huszpercenként indul majd állomáshelyeiről, bár a megrövidített útvonal érdekelt lakossága többet veszít az idejéből, mint amennyit a járat korábbi indulásával látszólag nyer.

ÉRTESÍTÉS!

Bratianu 3. szám alatti üzletemet **április 1-én áthelyezem** Bul. Reg. Ferdinand 9. (Sিং-ház). **Corso Parfumerie** kézimunka és rövidáru üzlet.

— **FRANCO IS INDEXET KESZIT...** A L'Intransigeant barcelonai külön tudósítója jelenti: „Franco tábornok kormánya most hozott nyilvánosságra egy meglehetősen különös „index”-et, amelyben spanyol és külföldi könyvek szerepelnek. Ezek a könyvek nem foglalhatnak többé helyet a felkelő kormány által elfoglalt területeken lévő könyvtárakban. Kötelező továbbá ez az index az egyetemekkel szemben is Franco kormányának indexén a következő művek szerepelnek: Anatole France: A Pinquinek szigete, Gustave Flaubert: Az érzelmek iskolája, Balzac: Goriot apó, Barbousse: A tűz és Alexandre Dumas: A kaméliás hölgy. A spanyol szerzők közül természetesen Blasco Ibanez az első helyen szereplő áldozat, akinek huszonkét művét száműzték a könyvtárakból, köztük az Apokalipszis négy lovasa című világhírű regényét is. A külföldi írók között első helyen Dosztojevszky szerepel.”

Ardeali szemfedélgyár terakat-készletét megvettem úgy szemfedélben, mint kop... ók... n a legolcsóbb árak. **Temeféseket már 2000** leltől gyászko... lival rendezünk „Pieta” özv. Bogsch Gyuláné temekézési vállalat

— **Megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél** a gyomorbél-csatornát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, az emésztést és az anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megélienkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Tenisz ütök csak **Ma' dt Emil** huroz Bulevardul Regele Ferdinand 7. szám

— **MEGETTE VAJBAFÖTT BOCSKORAT.** Isztanbulból jelentik: Demir Dere török falu (Brussa mellett) egyik lakosa, Hasszan Uzu egy török fontba fogadott, hogy megeszi saját bocskorát. Két tanu jelenlétében felszeletelte a 2 és fél kilogramm súlyu lábbelit és a darabokat vajban félóráig párolta. Másfél óráig tartott, míg a szokatlan lakomát elfogyasztotta és miután nyereségét zsebreavágta, a legközelebbi kórházba ment, ahol sürgős gyomorkezelésben részesítették.

„DAC” Csakis „DAC” márkás gyerekkocsit vegyenek!
gyárt: kályhaellenzőt, fásládát, vas szerkezetet hegesztve; gombostűt, nadrágcattot, kapcsot és más drotarukat, A „DAC” MARKA SZAVATOL A JÓ MINŐSÉGET!

A találgató mennyiségű **Mugysav** lelkedőre medje minden reggel a „mindennapi kis adag” **KRUSCHEN SOT**

Magban tartalmazza mindazon sókat, amelyek az emésztés közreműködésére szükségesek és fontosak. Kruschen készítménye természetes úton idegi elő teste több szerveinek működését erősíti. Az egész világon az emberek milliói szokták, ezért szokja ő is minden reggel Kruschent. Utat és jobban fogja magát érezni, mint általában bármely más. **Neves orvos 56 let, más orvos 60 let.**

Amerikai eszmék

Nagyon halvány rózsaszínűre, vagy bőrszínűre lakkozott körömök. A körömök szélét, melynek eddig fehérnek kellett lennie, keskeny vörös csíkkal lakkozzzák. A körömök így nagyoknak, hosszúaknak és keskenyeknek hatnak s a kézfej nyér kecsességben.

A magas, keek frizurákon empire- és renaissance diadémok. Befelé göndörödő Greta Garbo fürtök. Puhán féssűt, szimmetrikus frizura, melyet előbb Feuerbachról, a festőről, később a híres táncosnőről, Cleo de Meroderól neveztek el. Ma, hogy nemzetközi sikere legyen, valamelyik hollywoodi csillagról kell elnevezni a hajviseletet.

Karcsu nyak? Gimnasztikai gyakorlatok, masszázások — kozmetikai tekintetéből új olajakkal, melyek megakadályozzák a nyakon a ráncképződést s a meglévőket kisimítják. Ezek már preparátumok, mint azok, amelyekkel az arcot kezelik, mert a nyak pórusai is mások s más kenőcsökre van szükségük, mint a női arc két leggyöngyösebb helyének, a szem és száj környékének. Irigylésreméltóak a kövérek. Az ő nyakuk ráncatlan, fiatalos marad. Azért a nyaka kedvéért még sem akar kövér lenni senki...

— **ZÜRCHI TÖZSDEZARLAT:** Páris 20.35, London 21.64 és egyenlő, Newyork 436.25, Milánó 22.95, Amszterdam 241.20, Berlin 174.87 és fél, Prága 15.14, Varsó 82.10, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— **Turisztika.** A Carpatina turista-egyesület Czárán I. osztálya a következő kirándulásokat rendezi. 1. F. hó 26-án. Indulás d. n. fél 3 órakor a villanyossal. Livada—Căsoia. Itt megszállás. Másnap Livorse—Cruce Țiganului—Cicioara—Feredeu—Livada. Vezető: Radványi. 2. F. hó 26-án este. Indulás 6 óra 10 p. villanyossal. Livada—Căsoia. Megszállás. Másnap Cruce Țiganului—Cladova. Vezető: Szabó. 3. F. hó 27-én. Indulás reggel 5 óras villanyossal. Livada—Căsoia és vissza. Vezető: Fényes. 4. 27-én reggel C. F. R. vonattal Debella-gorára. Vezető: Schuller. A C. F. R. igazolványát mindenki hozza magával. 5. Autó kirándulás a C. F. R. vonattal Păncotaig, honnan autóval tovább Căsoiara. Jelentkezni szombat d. e. 12 óráig Sándor I. és Társa irodába lehet. A f. hó 30-án megtartandó Căsoia közgyűlés után társasvacsora lesz, melyre az előjegyzéseket a fenti iroda veszi fel.

— **Egyévi börtön — 130 kiló öntöttvasért.** Különös lopási ügyben hozott ítéletet ma az aradi törvényszék első tagozatának Berov—Efrimescutanácsa. Ivancici Alexandru 34 éves aradi lakos Schöndorffon Hermann Rozalia házának udvaráról 130 kiló öntött vasat hordatott el kocsiján. Lopás címen indult meg ellene az eljárás és az aradi törvényszék egy évi börtönrre és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
PÉNTEK:
FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Piața Avram Iancu (Tel. 15-00)
SZOMBAT
VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)
DANCIU gyógyszerár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)
BERGER gyógyszerár, Saguna ut
BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben

Boldoggá avatnak Rómában egy magyar jegyzőkisasszonyt

A gyorsírók védőszentje lesz Bogner Etelka Mária Margit, érdi vizitációs apáca

Erdől jelentik: Az illetékes egyházi hatóságok, elsőnek Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök, megtették az első lépéseket

egy fiatal magyar apáca boldoggáavatási perének megindítására.

A magyar jezsuita templomokban már évek óta imádkoznak a hívek Bogner Etelka Mária Margit boldoggáavatásáért és az érdi vizitációs apácák zárdájának kis temetőkertjében egyre ragyogóbb szálakkal szövődik a csudálatos legendavilág egy fekete vaskeresztes, mindig virágokkal borított sír körül.

Terméskövekkel kerítik körül a sírt, amelynek vaskeresztjén ez áll ezüstös betűkkel:

Itt nyugszik Bogner Etelka Mária Margit nővér, élt 28 évet, meghalt 1933. május 13-án.

Az érdi kastélydomb sarkáról a Dunărea ezüst tükré felé tekintget a fekete vaskereszt. Barkaág, jácintoscokrok a síron, amely egyelőre az első és egyetlen sírhalmja a kis apáca-temetőnek.

A boldoggáavatandó fiatal apáca a vizitációs apácák rendjének tagja volt. Ez az apáca rend a legszigorúbb női szerzetesrendek egyike. A kőostor a Károlyi-, majd a Wimpffen-grófok kastélya volt, imponálóan méltóságos épület fent a község felett a magas dombon. Csöndjére mint gárdisták vigyáznak a hatalmas fenyőfák.

1927. augusztusában költöztek ide a vizitációs nővérek az osztrák Thurnfeldből.

A zárda kapuján túl az előcsarnokban hatalmas fekete fal állja útját a belépőnek, a fekete falon nagy fehér betűkkel, szigorú clausura figyelmeztetés. A beszélgető szobában Szalézi Szent Ferenc és Chantal Szent Franciska képe, piros bársonnyal letakart asztalka, pár szék és az asztalkán túl két ablak. A rend szigorú szabályai értelmében csak ezen a kettős vas- és sűrű farúccsal takart ablakon keresztül beszélhetnek látogatóikkal a zárda tagjai, akiket még kápolnájukban sem látni — körüsköt rács és függöny borítja.

Csintalan égi napsugár a földön

A kis Etus családjának és rokonságának kedves Etyója, 1905. december 15-én született a történelmi Melencén.

Édesapja dr. Bogner János adóügyi jegyző volt,

akit később Torontáltordára választottak meg jegyzőnek. Bogner Etus iskoláit a nagybecskereki zárdában végezte, a polgári iskola után a kereskedelmi.

Családjá és iskolatársnői szerint rendkívül eleven kislány volt, négy fivére között maga is nagyon fiús, mindig játékos, kacagókedvű, pedig súlyos vörhenybetegségének következtében jobblába csipőben merev maradt.

Nagyon okos gyerek volt a kis jegyzőlány, már az iskolában és játékos kedvében

minden diákcsínynek ő volt a kezdeményezője.

Dehogyan is gondoltak a nagybecskereki zárdában arra, hogy ebből az eleven kislányból egykor a katolikus egyház legfiatalabb modern szentje lesz! Mert a kis Etus megtette azt is, hogy órák alatt egyik társnőjével eljegyzési kártyákat írogatott a zárdaiskolában és ezeket a lapokat társnői fiókjába csempészte. Titokban cigarettázott is.

Hihetetlenül nagy utánpótlás-képessége volt. Mindenkinek a hanghordozását, a mozdulatait a legtekintetesebben kimókázta. Özvegy édesanyját a rajongásig szerette, tanárnőjéért is a tűzbe ment volt és iskolatársnőinek ő volt a legkedvesebb kedvenc-kéje. A nagybecskereki zárda szelíd apácai napsugaruknak nevezték a kis Etust, aki egy nap azzal állott elő, hogy

apácanövélcsia szeretne lenni.

Testi hibája azonban egyelőre meggyűlöltette ezt a szándékát. 1926. őszén feljött Nagybecskerekre Budapestre és jelentkezett az angolkisasszonyok főnöknőjénél, hogy felvételét kérje. Az orvosi vizsgálat alkalmatlannak találta. Az orvos szerint ilyen gyöngye egészséggel pár hónap alatt kidőlné a kis teremtés.

Bogner Etus ekkor már naplót vezetett és ebből a naplóból kiderült, hogy milyen fájdalmas csalódás volt számára az elutasítás. Minden vágya

és imaszava az volt, hogy Jézus menyasszonya lehessen. Amikor Thurnfeldből a vizitációs apácák Erdre költöztek, az érdi zárda alapítónője, Böhm Margit Mária,

felvette rendjébe a kis nagybecskereki lányt

akit ujoncesztendeje kitöltésére kiküldtek a thurnfeldi zárdába.

Boldog élet és boldog halál

„Jézusom, szinte álomszerű, hogy itt vagyok — írta naplójába Bogner Etelka. — Hát igazán annyira szereted a te kis arádat, hogy elszakítottad őt mindenkitől és mindentől, hogy egyedül csak a tied legyen...” És Jézusáról, mint hatalmas királyról, magáról, mint kicsi kis mezei Margit-virágról beszélt állandóan a naplójában. Emlgette, hogy ő Jézus kis napsugárkaja.

Tökéletes ujoncnő és a fogadalmas nővérek mintaképe volt Mária Margit nővér. Mindig csupa mosoly. Naplója is, amelyet egyszerű kis iskolásfüzetekben vezetett, a szeretet és a mosoly írása. Igazán gyermeki és vidám természetességében s csintalanságában testvére volt azoknak az édes kis szenteknek, akikről Gottfried Keller írta valaha világhírű és gyönyörű munkáját, a „Hét legendát”. Amikor

1932. pünkösdjén letette az örök fogadalmat, menyasszonyi koszorúja alatt már lázrózsák virítottak az arcán, gyötörte a betegsége, de mindig csak mosolygott, mert mint hangoztatta: vidámnak kell az embernek lennie, mert Isten csak a vidám lelkeket szereti és az ének mosollyal lehet a legjobban szolgálni! Irja naplójában, hogy dehogyan a komorságban rejlik az életszentség, csak a vidám lelkek találékonyak és figyelmesek, a nagylelkűségnek a vidámság a legjobb barátja.

Leghőbb vágya volt, hogy valamelyik kínai missziós telepre kerülhessen.

Nagy buzgósággal gyűjtötte az elhasznált bélyegeket, levelezőlapokat és sztanioolt. Egyik napon a főnöknőtől egy kis darab sztaniolba burkolt csokoládét kapott. Bontogatta a sztaniolt és mosolygva mondta: „Ha tudnám, hogy egy kis copfos találna meg, a felét benne hagynám.” Betegsége azonban nagy akadálya volt annak, hogy kikerülhessen a kis copfosok közé.

1932 május végén súlyos baja ágyba dönti

és egy teljes évig kintozta. Tökéletes megadással, csodálatos lelkierővel viselte betegségét. Ha gyötörte a láz, csak azt hajtogatta: „Bárcsak melegíthetném azokat a szegény embertársaimat, akik a jéghideg vidékeken laknak, ezzel az eleven ke-

A tanulóifjúság számára arányosan töltik be a tanerők állásait

Ujabb tizennyolcmillió lelt kapnak a nemzeti színházak — Uj vezetőség a társadalmi biztositó központjában

Bucurestiből jelentik: A központi betegsegélyező pénztár átmeneti bizottságába a következő tagokat nevezték ki: Gusti, Petre Popa dr., Vintila Pantazopol, Gh. Ath. Gheorghiu, D. P. Niculescu, N. Ioanitiu, Gheorghe Ciocoiu, Vasile Ghetu, Nicu Petrescu, P. Irimescu dr., Ing. Ion Dumitrescu, M. Mihaescu, Dumitru Barsan, Eftimie German és Petre Dragonescu. A jelenlegi átmeneti bizottság mandátumát visszavonták. Totdea Cornel központi betegsegélyező pénztári vezérfelügyelőt a betegsegélyező pénztárak központi vezérigazgató helyettesévé nevezték ki.

A kultuszminisztérium részére nemzeti színházak és román operák céljaira megszavazott rendkívüli meghitelezést ujabb 18 millióval felemelték. A meghitelezés fedezetül a színházi és művészeti bélyegilleték szolgál,

Tanulmányi utak

Kanadába és az Egyesült Államokba május 7-től — június 13-ig

a **Holland-Amerika Linie**

„**Nieuw Amsterdam**”

nevű új luxus oceánjáró gőzösével.

Az ORT 4 husvétii utazása:

Marokko

Marseille - Tanger - Casablanca - Marrachech - Rabat - Meknes - Fez
április 20 — május 7.

Marseille—Rotterdam

tengeri ut. Tanger - Lissabon - Southampton - Hága - Scheweningen - Berlin április 22 — május 5.

Görögország

Konstantinápoly - Athén - Corintus - Delphi
április 18 — május 1.

Konstantinápoly

április 20 — 27.

Információk és prospektusok:

Organizația Română de Turism

BUCURESTI, Calea Victoriei No. 70.
Timisoara, Str. Venetia 2. — Tel. 632.

mencémmel...” és csak az a kívánsága, hogy majd sírjára mindig ibolyát ültessenek.

Róma előtt

Amikor felravatalozták a zárda kápolnájában, seregestül jöttek nézni a hívek a szép halottat, akin az enyészetnek nyoma sem látszott. És aztán megindultak a látogatások és zárandoklások az érdi kis apáca sírhalmához. Egykori lelkiatyja, Páter Csávossy Elemér jézustársasági atya — aki megírta a kis apáca életrajzát — és az érdi zárda főnöknője

seregestül jegyzi azt a sok csodálatos eseményt,

amelyet a kis Bogner Etus szentségében hívő lelkek közölnek velük. Ezek a feljegyzések, orvosi igazolványok és minden adat, amely kapcsolatos az érdi kis apáca életével, most a legrövidebb időn belül Rómába kerülnek.

Mária Margit nővér lesz a magyar gyorsíróknak, egyben

a világ gyorsíró-társadalmának első védőszentje,

mert a kis Etus az érdi zárdában a gyorsírás tanárnője is volt.

SPORT KÖZLÖNY

Aradi játékvezetők a vasárnapi kupafordulón

Kijelölték a kupa- és bajnoki mérkőzések játékvezetőit

Bucuresti. A Román Serleg nyolc mérkőzésére, valamint a kijelölt három A) ligás, továbbá B) ligás mérkőzésekre, tegnap ejtették meg a játékvezetői delegálásokat és két aradi játékvezető is szerepel vasárnap kupamérkőzéseken. Így Darázs István vezeti a Timisoara-n lebonyolításra kerülő Chinezul—Franco Romana mérkőzést, Höhn György pedig a Petroşani-i Jiul—Mica meccset. Alább adjuk a kupa- és bajnoki mérkőzések játékvezetőit:

Román serleg:

Unirea Tricolor—Victoria (Carei), bíró Chitu (pénteken.)
FC Rapid—Telefonclub, bíró P. Kroner

(szombaton.)

Venus—Juventus, bíró Russu ar.
Sp. Studentesc—Victoria (Constanța), bíró E. Kroner.

Phoenix—CAMT, bíró Stanciu.
Chinezul—Franco Romana, bíró Darázs.
Jiul—Mica, bíró Höhn.
CAO—Victoria (Chuj), bíró Braida.

Nemzeti bajnokság:

Vulturil—Crişana, bíró Chiesnoiu.
ACFR—Gloria, bíró Ceureanu.
Dragos Voda—Ripensia, bíró C. Radulescu.

Arad és Timisoara ifjusági válogatottjai küzdenek az Unirea serlegért

Az Astra és Fortuna játszanak előmérkőzést

A pénteki ünnepnap programján nagyszabású sportesemény kerül lebonyolításra: az Unirea serleg keretében mérkőzik Arad ifjusági válogatottja Timisoara nagy játékerőt képviselő válogatott együttesével. Az aradi válogatott csapat a már ismertetett összeállításban lép a pályára:

Márki SGA — Boteu Olimpia, Adoc Gloria — Siclovan Gloria, Szimcsák Olimpia, Zab Gloria — Molnár Olimpia, Marlenut Gloria,

Codreanu Gloria, Henegar Gloria, Raţiu Astra. Az érdekes, izgalmasnak ígérkező mérkőzés előtt az Astra és a Fortuna csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

A fél 5 órakor kezdődő Arad—Timisoara mérkőzést Macean vezeti Oprita és Lulai segédlete mellett, míg a Fortuna—Astra mérkőzés bírója Marienut, határbírói pedig Barbu és Milancovici.

„Ki kell mélyíteniünk a román—magyar sportkapcsolatokat“

— nyilatkozta Luchide főtitkár budapesti útja előtt!

Bucuresti. Luchide labdarúgó szövetségi főtitkár Budapestre utazott, ahol fontos tárgyalásokat folytat, de egyben megtekinti a Magyarország—Görögország világbajnoki selejtező mérkőzést is, melyet a román bíróbizottság elnöke Xifando vezet.

Luchide főtitkár a következő fontos ügyekben tárgyal Budapesten:

1. Középeurópa Kupa kérdése. A magyar álláspont szerint a Középeurópai Kupát fenn kell tartani, de ebben az évben esetleg nem játszanának érte, hogy ezalatt az idő alatt tisztázódjék a helyzet. Románia véleménye viszont az, hogy a KK idejű küzdelmeit is meg kell tartani, tekintet nélkül arra, hogy Ausztria nem vesz részt.

O Május 1-én is nemzeti bajnoki mérkőzéseket játszanak. A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén úgy határozott, hogy május 1-ére is néhány nemzeti bajnoki mérkőzést jelölnek ki. Május 1-ét ugyanis a Román Serleg mérkőzéseire tartották fenn és ezen a fordulón négy mérkőzés kerül lejátékosra. Miután 8 csapat kiesik a küzdelmekből, így igen sok egyesület közel háromhetes pihenőre volna kárthatva. Ezért tehát a vasárnapi 8 mérkőzés után — amikor kitűnik, hogy mely csapatok válnak szabadokká — néhány mérkőzésből álló kiegészítő forduló jelölnek ki május 1-ére.

O Cunningham—San Romani—Wooderson—Szabó szenzációs atlétamezőny összehozásán fáradoznak az amerikaiak. Egy mérföldes lenne a táv és a szenzációs versenyre április 24-én kerülne sor. Szabó, mint kijelentette, ha addig formában jön, szívesen vállalná a versenyt.

2. Románia—Magyarország mérkőzés végleges leköltése.

3. „A román—magyar sportkapcsolatok kimélyítése, különös tekintettel a megváltozott osztrák sportviszonyokra, ki kell mélyíteniünk a két ország közti sportkapcsolatokat“, — nyilatkozott elutazása előtt Luchide.

4. Az Arsenal bucurestii vendéjátékának biztosítása.

5. Az athéni Görögország—Romania mérkőzés leköltése.

Érdekes, hogy máris akadt jelentkező Ausztria helyére az Európa Kupában. Lengyelország szeretné elfoglalni az osztrákok helyét, viszont a Középeurópa Kupa nem érdekli őket.

O Közgyűlést tart az Intelegera. Az Intelegera sportegyesület vasárnap, március 27-én tartja meg idejű rendes évi közgyűlését a grădiştei mozi helyiségében. Az egyesület vezetősége kéri a tagoknak a közgyűlésen való megjelenését. A közgyűlés délután 4 órakor veszi kezdetét.

O Megnyitották a Gloria teniszpályát. A Gloria Eminescu-parkban levő pompás teniszpályái tegnap nyitlak meg és máris élénk teniszélet folyt a kitűnő pályákon. A beiratkozások mérsékelt díjazás ellenében a pályán eszközölhetők.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Uj nemzeti ünnep Svédországban

Stockholm. (Rador.) A parlament törvényjavaslatot szavazott meg, amely szerint 1939-től kezdve május elseje nemzeti ünnep lesz.

Uj világrekordra készül a modernizált angol légi-flotta

Londonból jelentik: Az angol légiflotta gépeinek csodálatos teljesítményei világszerte óriási feltűnést keltenek aviatikai körökben. Különösen annak a teljesen szabványos katonai gépnek a nem hivatalos rekordja keltett hámulatot, amely az Edinburg—London közötti utat óránként 658 kilométeres gyorsasággal tette meg. Ez a gép megdöntötte a szárazföldi gyorsasági rekordot, amelyet legutóbb egy német Messerschmidt-típusú gép állított fel. Miután azonban hivatalos időmérők nem konstataáltak a sebességet, a rekordot nem lehet hitelesíteni. Erre azonban nincs is szükség, mert már a legközelebbi jövőben az angol légiflotta egy másik repülőgépe, a Supermarine Spitfire-modellű harci gép hivatalosan is kísérletet tesz nemcsak a szárazföld fölötti, hanem az abszolút gyorsasági világrekord megdöntésére is, amelyet most Aiyello olasz pilóta tart óránként 729 kilométeres sebességgel.

Hir szerint ez a gép gyakorlatozás közben is már óránként 800 kilométeres sebességet ért el. Ennél a hihetetlen gyorsaságnál kétségkívül hátszél segítette a gépet, azonban aviatikai körökben azt mondják, hogyha ugyanez a gép fegyverei és egyéb hadifelszerelése nélküli szállna fel — már pedig világrekordkísérletnél semmi szükség nincs a gépfegyverekre — a felesleges teherrel való megkönnyebbülés bőségesen felérne azzal az előnnyel, amit a hátszél jelentett legutóbb.

Az angol légiflotta egyébként már a közel jövőben kísérletet tesz a távolsági világrekord megdöntésére is. Egy tömegesen gyártott bombavetőgépet szemeltek ki ennek elérésére, amely Angliából Ausztráliába akar repülni közbenes leszállás nélkül. A számítások szerint ez a gép legalább 12 ezer kilométeres utat tud megtenni üzemanyag felvétele nélkül, így tehát könnyűszerrel megdönthetné az Északi Sark fölött Amerikába szállt orosz gépek mostani rekordját.

Román—német légijárat indul május 1-én

Berlin. (Rador.) A román—német légügyi megbeszélések befejeződtek. A megbeszélés értelmében május elsejétől kezdve Berlin és Bucuresti között rendszeres légijáratot létesítenek. A gépeket a Deutsche Luithansa és a Lares bocsátja rendelkezésre.

Ha Budapestre utazik

el ne mulassza megnézni

Muráti Lili

felléptével

LULU

Fáth Imre és László Miklós 5 részes vígjátéka

Teréz köruti Színpadon

Rendezte: TARNAY ERNŐ

Ezt megelőzi

Salamon Béla

felléptével

Nászutasok

László Miklós szenzációs boházata.

Ezenkívül tréfák, operett, persziflázs, stb. melyben fellépnek:

Rác Valt, Nári Teri, Bartók Ibi, Bata Erzsi, Kádár Piroška, Elek Zsuzsa, Fenyő Garati, László Imre, Jankovich és Hegyi.

Rendező: Kőváry Gyula

Minden ünnep- és vasárnap délután 7.5 órakor, olcsó helyárakkal!

Tel: 12-92-54

Kezdet: 9 órakor

Husvételi Sportvonat Budapestre

utlevél nélkül, csak egy személyazonossági igazolvánnyal. Indul ápr. 21-én délelőtt, Budapestre visszaindul ápr. 26-án este

Részvételi díj Lei 1320.—, gyermekeknek 10 évig Lei 820.—

Beiratkozási határidő április 15-ike

Beiratkozási helyek Aradon: **WAGONS-LITS//COOK** és az **EUROPA**

menetjegyiroda
a Minorita-palotában

menetjegyiroda
F. Sandor könyvtárban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Milyen arányu adóemelések történnek az adók átvitele alkalmával

Az egyéni és társaságoknál tíz, míg a részvénytársaságoknál tizenkétszázalékos lesz az emelés

Az iparos- és kereskedőtársadalom körében általános meglepedést váltott ki a pénzügyminiszternek az az elhatározása, hogy az idén nem eszközölnék adókievéseket, hanem a múlt esztendei adót viszik át az április elsején kezdődő pénzügyi évre is. Ezzel egyidejűleg vetődött fel az a terv, hogy az átvittel egyidejűleg bizonyos adóemelést is hajtsanak végre. Ezt néhány héttel ezelőtt maga a bucaresti-i Kereskedelmi és Iparkamara javasolta. Ugyanakkor azonban olyan közbenjárások is történtek, hogy tekintsenek el az adók átirásától és a régi szokás szerint eszközöljenek adókievéseket.

A pénzügyminiszteriumban a kérdést alaposan át tanulmányozták és végül mégis az adók átirása mellett döntöttek. Egyben pedig némi adóemelést is hajtanak végre, vagyis a múlt évi adókat bizonyos százalékkal emelik. A vonatkozó kulcsokat a pénzügyminiszterium

már megállapította és ezek a következők:

Az ipari és kereskedelmi egyéni, valamint társas cégek esetében 10 százalék, míg a részvénytársaságok esetében 12 százalék.

Amint ebből kitűnik, a részvénytársaságoknál sem lesznek adókievések, holott eredetileg a részvénytársaságoknál nem terveztek az adók átirását.

Az új költségvetés végösszege — bár egyes tárcáknál jelentős megtakarításokat eszközölnek — magasabb lesz a jelenlegi költségvetésnél, mert több milliárd leit irányoznak elő az utak megjavítására, a közegészségügy emelésére, valamint kulturális célokra és természetesen a nemzetvédelem céljaira is.

Az Argus értesülése szerint egy százalékkal emelik majd a luxus- és a forgalmi adót.

Szó volt tudvalevőleg arról is, hogy a közbeeső ipari termékekre is kivetik a forgalmi adót, ezt a tervet azonban elvetették.

Az Aradi Vendéglősök Szindikátusának eredményes közbenjárása a falusi italmérési engedélyek bérének ügyében

Az aradi vendéglősök szindikátusa a Sfatul Negustoresc útján közbenjárt az illetékes szerveknél annak a rendelkezésnek ügyében, amelyek értelmében az aradmegyei községi italmérési engedélyek illetékét 1932-ig visszamenő hatállyal felemelték. Tudvalevő viszont, hogy a szeszmonopól külön rendelettel leszállította az italmérési engedélyek bérilletékét és az italmérő anyagi képességeinek arányában állapították meg az illetéket.

A vendéglősök szindikátusának beadványa tekintetében a szeszmonopól vezérigazgatósága úgy döntött, hogy az 1934-ben, a községi italmérési engedélyek bér-illetékének leszállítására vonatkozóan kiadott s azóta vissza nem vont rendelet továbbra is hatályban marad, így tehát az egyszer már megállapított és behajtott bér közigazgatási uton fel nem emelhető.

Az aradi Iparosok Hitelszövetkezetének közgyűlése

Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg közgyűlését az aradi Iparosok Hitelszövetkezte az Iparos Kulturház nagytermében, amire a tagok figyelmét felhívjuk.

Április elsején kezdődnek a román—olasz kereskedelmi tárgyalások

A gazdasági kisantant bucaresti-i tanácskozásainak során tudvalevőleg megállapították annak szükségességét, hogy módosítsák a román—csehszlovák kereskedelmi egyezményt. A szükségesnek mutatkozó változtatásokra vonatkozóan létre is jött a megegyezés és erről jegyzőkönyvet vettek fel.

A közeljövőben egyébként megkezdődnek a román—olasz kereskedelmi tárgyalások. A jövő hét folyamán ugyanis a román küldöttség már Rómába utazik és a tárgyalásokat április elsején kezdik meg.

= **A TÉBE közgyűlése.** Budapestről jelentik: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete ezévi közgyűlését április 4-én, hétfőn délelőtt 11 órakor tartja az egyesület üléstermében. (V., Akadémia-utca 1.) A közgyűlés programján Hegedüs Lóránt elnöki megnyitója után a következő előadások szerepelnek: Csikós Andor, a Székeshérvári és Fejérmegyei Takarékpénztár vezérigazgatójának előadása: „Szent István államszerkezete és a magyar hitelélet”. Kálnán Henrik, az Angol-Magyar Bank Rt. vezérigazgató helyettesének előadása: „Számok és igazságok a hiteléletben” és Bátor Viktor dr., a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank jogtanácsosának előadása: „Valutatarozásaink rendezése”. A rendes közgyűlési tárgyak után az elnökválasztás következik.

Új árak, árfolyamok

(Március 24-én)

A bucaresti-i tőzsdén némi lanyhulás állott be. Az Exproprierea árfolyama 65 és félre, az Inzestrarea 76.65-ről 76 és egynegyedre, a Consolidarea 38 és hétényolcadról 38 és egynegyedre, a Stabilizarea 45 és ötnyolcadról 44 és egynegyedre, a Desvoltarea 47 és háromnyolcadról 47-re csökkent. Ugyancsak csökkentek a részvények árfolyamai is. A Mica árfolyama 1310-ről 1293-ra, a Reșița 470-ről 462-re esett.

*

A gabonapiac még mindig lanyha. A buza ára 53 ezer lei. Az árpa szintén lanyha, annak ellenére, hogy kicsinyek a készletek.

*

Bucuresti-i hivatalos devizaárfolyamok. Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 3.15 (4.85), angol font 499.50 (689.31), dollár 100.70 (138.97), olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.60 (76.73), csehszlovákia 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23.10 (31.89).

*

Bucuresti-i magánárfolyamok. Francia frank 6.30—6.40, angol font 1040—1050, dollár 200—205, holland forint 110—120, német márka 41—43, csehszlovákia 6.10—6.15, zloty 34—36, pengő 33—35, osztrák schilling 21—23, dinár 4.10, svájci frank 49—51.

*

Az arany árfolyama. A Banca Nationala egy Napoleon-aranyat 886, egy arany fontot 1118 leiel fizet.

= **A luxuscikkek árát nem kell kiügyesíteni.** A Sfatul Negustoresc közbenjárására az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium elhatározta, hogy a luxuscikkek árát a kereskedőknek nem kell kiügyesíteniük.

FOLYÁS

**GONORRHEA, HÓLYAGHURUT
PROSZTATAGYULLADÁS ESETEIBEN**

**GYORS ÉS
TÖKÉLETES
GYÓGYULást
BIZTOSít**

PAGEOL

*A húgyutak leghatásosabb fertőtlenítő
szere; megelőz mindennemű kompli-
kációt, megszünteti a fájdalmakat*

ORVOSI AKADÉMIAI KÖZLÉS

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIÁKBAN

= **Megkapják az importőrök** azokat a behozatali engedélyeket, amelyeken március 12-ig esz- közöltek változásokat. A legfelsőbb kontingentá- lási bizottság elhatározta, hogy kiadja mindazokat a behozatali engedélyeket, amelyen változtatás- kat, vagy meghosszabbítást március 12-ig hajtot- ták végre. Ezeknek kiadása tudvalevőleg fel volt függesztve.

= **Megszilárdult a bucaresti-i tőzsde.** Bucure- stiből jelentik: A zavaros külpolitikai helyzet, mind az európai, mind a tengerentúli tőzsdéken kedvtel- lenséget és lanyhulást idézett elő. Az osztrák ese- mények főleg a középeurópai tőzsdéken idéztek elő súlyos árzuhanást. Az általános irányzat alól természetesen a bucaresti-i értéktőzsde sem tud- ta kivonni magát, az árfolyamok itt is jelentékeny veszteséget szenvedtek. Ezt a lanyha irányzatot a bucaresti-i tőzsdén most általános szilárdulás vál- totta fel.

= **A cégmódosítások bejegyzésének utolsó határideje.** Az Aradi Kereskedelmi és Iparkama- ra annak idején felhívta az összes kereskedelmi és iparvállalatokat, hogy a Kamara céghivatalá- nál jelenték be a cégen történt esetleges vál- tozásokat, hogy a bejegyzési okmány adatai összhangban legyenek a tényleges helyzettel. A miniszterium szigorú ellenőrzésre utasította a Kamarát s erre való tekintettel a céghivatal a helybeli cégek részére folyó hó 28-ig, a vidékiek részére folyó hó 30-ig utolsó határidőt engedé- lyeztet, amelyen belül az összes cégek, melyek- nél a cégbejegyzés óta bármilyen változás törté- nt a bejegyzési okmányban feltüntetett adatok- ban, kötelesek a megfelelő módosítást keresztül- vezetni a Kamara céghivatalánál. A fenti hatá- ridő lejártá után bírói eljárás indul mindazok el- len, akik e rendelkezést nem tartották be s az eset súlyossága szerint 1—50,000 lei-ig terjedő bírságban részesülnek.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

modern és kényelmesen berendezett hajóin gyorsan és olcsón utazhat

**Észak-Amerikába és
Kanadába,
Közép-Amerikába,
Cuba és Mexicoba,
Dél-Amerikába,**

valamint az összes fontosabb kikötőkbe. Tanulmány és szórakozási utazások Amerikába bármely időben és időtartamban.

A

Deutsche Afrika-Linien

képviselője. Gyorsjáratok Afrikába.

Felvilágosítás és ingyenes prospektusok:

KÜNSTLER utazási iroda
Arad, Bulevardul Regina Maria 24.
Telefon: 10-86.

Rádióműsor:

— Romániai Időszámitás. —
PÉNTEK, MÁRCIUS 25.

București. 7.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: A rádiózenekar déli hangversenye. Vezényel: Ion Ghiga. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.25: A hangverseny folytatása. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A Jean Sibiceanu zenekar hangversenye. Vasile Cristian énekszámival. 19: Felolvasás. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.30: Görögország függetlenségének évfordulója. I. A görög himnusz. II. Nicolae Iorga egyetemi tanár történelmi előadása az 1821. évi forradalomról. III. Görög szerzők ének- és zeneművei. Előadják: a Corologos-zenekar, Elena Anghelopol, Ludiana és Jean Moscopol. 20.35: Mozart: „Figaro házassága”, opera 4 felvonásban. Vezényel: I. N. Ottescu. Közvetítés a Román Operából. A felvonások között hírek, sport. Utolsó felvonás előtt: hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15—13.15: Görögkatolikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.15: Hanglemezek. I. rész. Részletek népszerű operákból. II. rész. Klasszikus operettrészletek. 16: Magyar mondák és legendák. 16.25: Magyar nóták két zongorán. 16.55: Színésztériák. Turi Elemér vídám csevegése. 17.25: A Református Tanítóképzőintézet Énekkara. 18: Magyarország és Görögország válogatott labdarúgócsapata világbajnoki selejtező mérkőzése. Közvetítés a Hungária-sporttelepről. Beszélő Puhár István. 19: Cigányzenekar. 19.55: Magyar katonaezt. 21: A rádió külügyi négyed-órása. 21.15: Operettközvetítés Pécsről: „Gellért-hegyi kaland”. Operett. Az I. felvonás után kb. 22.15: Hírek. A II. felvonás után kb. 23.30: Idő-

járásjelentés. Majd: Bura Sándor és cigányzenekara. Éjeli 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.35—20: Deryné és a százéves árviz. Szilágyi Ödön előadása. 20.05—20.55: Hanglemezek. 21—21.25: Benáresz. 21.30—23: A rádió szalonzenekara.

SZOMBAT, MÁRCIUS 26.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Könnyű zene gramofonlemezekon. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.25: Nagy olasz énekesek. Gramofonlemezek. 15: Idegen aktualitások. Ora strajerilor. I. Felolvasás. II. Hangjáték. III. Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A Ghindă-jazz-zenekar hangversenye. Jean Moscopol énekszámival. 19: Felolvasás. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.45: Nae Popescu lelkes felolvasása az egyházi irodalom és nyelv szépségeiről. 20.10: Max Martin Stein (Berlin) zongorahangversenye. A műsorban különféle részletek Joh. Brahms és Chopin műveiből. 20.40: Alexandru Bojenscu énekhangversenye. Román népdalok. 21: Műszaki üzenetek. 21.15: A rádió tánczenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Éttermi zene. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend. Közlemények. 11: Hírek. 11.20: Sas Ede elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: A

belvárosi plébániatemplom renaissance emlékeit ismertető Mesterházy Jenő. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Országos Postászenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: Móra Panka meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Biró Sári zongorázik. 18.30: Mit üzen a rádió? 19: Imiczky László jazz-zenekeara játszik. 19.50: Mocsányi László és Lakos Tibor humoros énekszámai. 20.15: Cigányokról cigányokkal. Bevezetőt mond Balázs Árpád. Cigányzenekar. 21.20: Hírek. 21.45: Budapesti Hangversenyzenekar. 23: Időjárásjelentés. Utána: Táncclemezek. 24: A rádió szalonzenekara.

Budapest II. 19.20—19.45: Mezőgazdasági felőra. 19.50—20.10: Jazz-zenekar. 20.15—20.40: Napoleon udvara. 20.45—21.10: Révész Béla elbeszélése. 21.15—22.25: Hanglemezek. 22.30—22.50: Hírek.

Milliók tömegek tüntetnek Mexikóban

a petróleumvállalatok kisajátítása miatti örömben

Newyork. (Rador.) A „Newyork Times” mexikói munkatársa jelenti, hogy több mint egymillió személy vett részt tegnap azokon a tüntetéseken, amelyek Mexikó legtöbb vidé-

kén lejártszódtak abból az alkalomból, hogy a kormány kisajátította a külföldi kezekben levő petróleumvállalatokat. A lakosság öröme leirhatatlan volt és békes tüntetésben nyilvánult meg.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 leji. Minden további ára 10 szóig csupán 20 leji. :: szó 2 leji

HÁZASSÁG

Szeszgyárral, 860 kat. hold birtokkal rendelkező uricsalád férjhezadná 20 éves csinos leányát kétféle leji késáppal, benősülési lehetőséggel. Érdeklődőknek arcképet megküldi Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája. Timișoara. 1471

LEVELEZÉS

„Dalma” jelígre levél van a főkiadóban.

„Sohinx” jelígre levél van a főkiadóban.

ALKALMAZÁS

Szorgalmas és jóerkölcsű, főzöttudó min. denest keresek kétféle családhoz elsejére. Cim a kiadóban. 1463

Mindenes szobaleányt, megbízhatót, aprilis 1-re keresek. Cim: Str. Aviator Sava S. 1627

Úgyes fizetőleányok felvételnek. Saljon de Modii. Str. Moise Nicoară I. 1629

Szakácsnét, ki jól főz és süt, elsejére felveszek. Str. Gheorghe Popa 9., földszint. 1630

Gazdaságba ajánlkozom hosszú bizonnyitványokkal. Gazdaságon kívül szőlőkömvélest, gyümölcsös, konyhakertészetet is értem. R. Kálmán Mihály, gazdaságtiszt. Arad-Sega. Str. Poetului 24.

NYELVTANÍTÁS

Német nyelv tanítását és korrepetálást vállalom Cim a kiadóban. 1611

LAKÁS

Május 1-re 3 szobás modern lakás kiadó. Str. Obiba Birta 19. 1632

Kiadó május 1-re engros szücs, vagy konfekció-üzletnek megfelelő helyiség. Str. Eminescu 1. Érdeklődni a Vadász-közlekedési irodában. 1625

2 szobás új modern lakás májusra kiadó. Ugyanott cserépkályhák 2000 lejtől kaphatók. Bul. Carol 2. 1620

Butorozott udvari szoba azonnal kiadó. Str. Horia 8. 1619

Háromszobás, fürdőszobás, erkélyes lakás kiadó. Irodának is. Bul. Reg. Ferdinand 31. 1618

ÜZLET

Eladó egy jömeneteli fűszerüzlet nagyobb vásárló körzettel. Érdeklődni Rovine 87. 1581

Belváros fejlődő uccájában

Földszintes ház teljesen jó karban, 4 darab 2, 3 szobás lakás, esslingeni redőnyök, mind fürdőszobás, részben parketta, 58 ezer leji hozam, 575 ezer — Bul. Reg. Ferdinand mellett villa negyedben új villa, 1x5 szobás összkomfortos, 4 kisebb lakás, 720 ezer. — Vizimalom folyóvízen, modern felszereléssel, nagy jóvedelemmel, kedvező fizetési feltételekkel, 1 millió 300 ezev. Fenti házakon kívül, főtéren és a város összes uccájában nagy jóvedelmet hozó bérházak, üzletekkel is, új villák, emeletes és földszintesek, nagy választékban 100 ezertől 8 millió lejes árakig eladók. Kérem 19 év óta fennálló irodámat bizalommal felkeresni.

H a á s z

Ingatlanforgalmi Irodája. Arad, Eminescu ucca 20...22. Alapítva: 1918. Telefon: 22-24.

Jókarban levő csukott

Ford-autó

prima gumikkal eladó. Cim a kiadóban.

VÉTEL—ELADÁS

2 széo nagy díszfotel eladó. Cim: Eduard Got. Bul. Reg. Ferdinand 9. 1592

Egy altós Werthelm-szekrény és egyéb butorok eladók. Cim: Dr. Fuchs, Str. Consistorului 11.

Egy ebédlő perzsaszőnyeg 5300 leiert eladó. Adler Bizományi-üzlet. Str. Bratianu 2-4. 1628

Eladó kettő darab foxterrier fajtiszta nőstény, 5 hónapos. Cim a kiadóban. 1614

Motorbicikli, 350-es, jó állapotban eladó. Pálkás Mihály, Gai, Str. Justimianu 55-57. 1617

Amerikai rollós íratszekrény. Singer varrógépek olcsón eladók. Comisio biz. üzlet. Dacia-kávéház mellett. 1633

Friss libazsir eladó. Str. Episc. Ciorgoriti 7.

KÜLÖNFÉLEK

Banán érkezett. Legolcsóbb árban „Casa de Fructe”, postával szemben. Kohnal. 1553

Beraktározási raktárban lakásberendezések olcsón beraktározhatóak, eladandó holmit is értékesítem. Olcsón kapható egy nagy konyhaberendezés, nagy üveg fal, ebédlőberendezés, plus divány és kis könyv-etaszerek. Str. Moise Nicoară 9-11. 1626

Hatalmas

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért olcsó butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástholmit. — Vásárolok lakásban és padlásán heverő bármilyen mű felesleges holmit, lán-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gajdu-uca 5 Steiner Sándor.

Ardealt és Regatot állandóan autóval dolgozom, keresek utazótársat. Cim a kiadóban. 1631

HATSCHKEK

ingatlanforgalmi iroda
Bulev. Carol 46., I. em.
(Lakás ugyanott.)

előnyös ajánlatai:

MAGÁNHAZAK: Körüli modern 6 szobás legteljesebb komforttal, 3 bejárat, személyzeti helyiségek 950 ezer. — Crisan-uccához közel félemeletes új 4 szobás villa (elő-fürdő-cseléd-sz. parkett) ház-mesterlakás kedv. fiz. felt. 650 ezer. — Főtéren mellett összkomfortos 4 szobás, nagy páncéval, 650 ezer. — Ref. templomhoz közel 4 szoba hallos, elő-fürdőszobával, parkett, esslingeni rollók, pince, 400.000. — Ortutay-palotához közel 4 szobás, fürdősz., kerttel, 350 ezer. Iparos kulturházhoz közel 3 szobás fürdő-, val. pince 300 ezer. — Catedral-lei térhez közel magasídsztes 3 szobás fürdőszobával kert mosókonyha, pince, összközművek 260 ezer — Iancu-tér táján 4 szobás, elő-fürdő-sz.val. mosó- és nyári-konyhával, vízvez. shone 250 ezer. — Volt Erzsébet mozihoz közel új 2 szobás, elő-fürdőszoba-helyiséggel, esslg. rollók, beépíthető front, 220 ezev. — Második kerületi 2 szobás, üzletbelhelyiséggel 160 ezer. — Rendőrség táján 2 szobás, összközművekkel 160 ezer. — Szerb templomhoz közel 3 szobás 160 ezer. — Mărăsesti uccához közel kis új ház 150 öl telekárban 100 ezer. — Kölcson betáblázás mellett.

Alkalmi butor vásár!

Részletre is.

Szezon előtt nagyon olcsón eladó: Nehéz teji dió hálozobák, világos fűlángos hálozobák, kárpítottott románi, alsófiókos és oldalszekrényes, kis és nagy kombinált szekrények, kárpítottott ebédlőszékek és fotelek. Réz- és vaságyak, íróasztalok, ebédlő- és dohányzóasztalok, íél hálozobák minden színben és kivitelben, konyhaberendezés legolcsóbban: ROSENFELD LÁSZLÓ Arad, zsidó-templom épület.

Brillianskövet, aranytárgyakat, ezüst evőeszközöket, ezüsttálcákat sürgősen keresünk megbízónk részére. Magas árat fizetünk. Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ely-palota.

Legújabb jelentéseink:

Chamberlain: „A háboruban nincsenek nyertesek“!

— Elmondotta nagy védőbeszédét a nemzetközi béke gondolata mellett az angol kormányelnök — Meg kell erősíteni a népszövetséget, hogy megfeleljen eredeti rendeltetésének —

Londonból jelentik: Zsúfolt padosrok előtt mondotta el csütörtökön délután az angol alsóházban Chamberlain angol miniszterelnök világszerte várt nyilatkozatát Anglia külpolitikai álláspontjáról. Beszédét a legutóbbi európai események ismertetésével kezdte és azzal, hogy azok érintették az angol kormány magatartását is.

— Nem képzelhetek el azonban — mondotta — olyan eseményeket, amelyek megváltoztatják az angol külpolitika alapját, amely a béke fenntartása és megővése és ama bizalomkérdés megszilárdítása, hogy a békét tényleg fenntartsák. Ez különben minden angol kormány célja, mert a béke az angol birodalom legnagyobb érdeke. Ez azonban nem jelenti azt, mintha semmi sem kényszeríthetne bennünket arra, hogy harcoljunk. Köteleznek bennünket bizonyos szerződések, amelyek a háború vételekén kényszerűségeit hárítják ránk, ha bizonyos esetek felmerülnek és ilyen esetekben készek kell, hogy legyünk a kötelezettségek teljesítésére. Vannak továbbá Angliának léteérdekei, amelyek fenyegetése esetén harcolunk az angol területek védelmére és a nemzeti érdekeink szempontjából életbevágóan szükséges összekötő vonalainkért. Vannak más okok is, amelyekből kitűnik, hogy vagy harcolnunk kell, vagy íel kell adni a reményt, hogy elhárítsuk ama javak elpusztulását, amelyeket a legtöbbször becsülnünk. Mindig arra kell törekedni, hogy lényegesen fontosabbnak tartottuk a dolgokat lehetőleg háború nélkül megoldani, mert a háborúban nincsenek nyertesek, de szenvedés és rombolás jut a civilizáció számára. Az a kérdés, miként tartjuk fenn a békét ebben a világban, amelynek viszonyai állandóan változnak? Nem tagadom, mélyen megrendült a hitem, hogy a Népszövetség a béke fenntartásának hathatós eszköze. Továbbra is bizom azonban annak lehetőségében, hogy új élettel lehet eltölteni és megerősíteni, hogy a béke fenntartásának eredményes eszköze legyen. De ma nem ez a helyzet. Azzal tesszük a Népszövetségnek a legjobb szolgálatot, ha ismét megerősítjük, nem csak azért, mert eredeti céljai helyesek, hanem azért is, mert ha nagyvá tudjuk tenni, ahhoz, hogy megfeleljen eredeti rendeltetésének, akkor a béke legszilárdabb biztosítéka lesz, amelyet a világ valaha ismert.

Nemzetközi haderő!

A modern hadviselés villámgyors csapásait a kisebb nemzetek ugysem tudják elhárítani s ezért szükséges, a nagyhatalmak minden erőfeszítése, hogy a háborút csirájában fojtsák el.

Ha majd eljön az idő, mikor a világ nemzetközi haderőt szervez, mely biztosíthatja az általános békét, akkor más szerepe lesz a mai Népszövetségnek is. Ez az idő azonban még messze van.

Az angol kormány az ausztriai eseményekkel kapcsolatban elmondta véleményét és ítéletét Németországról és ehhez semmi újabb hozzátennivalója nincs. Azonban ennek a nagyjelentőségű eseménynek következményei továbbra is fennállanak. A nemzetközi bizalom az utóbbi napokban ismét erősen megrendült, ezért Európa legégetőbb problémája a bizalom visszaállítása, a kedélyek lecsillapítása és a nemzetközi jogrend békés mederbe való terelése a béke ügyének megővésével.

— A cseh és német kisebbségek viszonyának megoldása nagyban előmozdította a politikai légkör megnyugvását. Anglia jelenlegi kötelezettségei a népszövetségi alapokmány és a locarnoi szerződésből származó követeléseken túl Franciaország és Belgium megvédése az 1936. május 19-iki londoni és a locarnoi szerződés alapján. Továbbá szerződés köti Portugália, Irak, Egyiptom megvédésére, valamint az általános jellegű népszövetségi kötelezettségek háruhá Angliára. Ezekről a kö-

telezettségekről azt mondotta Eden volt külügyminiszter, hogy Anglia segítséget nyújt olyan háborús támadás esetében is, ha ez a segítség helyes a népszövetségi alapokmány érdekében.

Chamberlain ehhez hozzátette, hogy a kormány továbbra is állja ezeket a kijelentéseket. Majd így folytatta beszédét:

NEVILLE CHAMBERLAIN

— A kormány belátja, hogy a Népszövetség nem felel meg teljes mértékben feladatainak, de ez a kijelentés még nem ad okot arra a következtetésre, hogy Anglia mint a Népszövetség tagja, nem lépne közbe a béke érdekében, ha olyan komplikációk forognak fenn, mely a beavatkozási elvet helyessé teszik.

Anglia azonban nem kötheti le magát az előzetes biztonsági kötelezettségeknek, mert akkor egy háború esetén annyi oldalról történne beavatkozás és annyi oldalról terhelné az államokat a magukra vállalt kötelezettség, hogy nem tudni, hol érne véget az ilyen háború. Ez az elmélet különösen áll Franciaországra és Angliára, mely államokat közös érdekek, barátság és a demokratikus szabadság eszménye fűzi össze. Ami a szovjet által javasolt értekezletet illeti, az angol kormány örömmel üdvözöl minden olyan tervet, mely a béke érdekében történik s ezt minden európai ország magáévá kell, hogy tegye. Ez a tervet azonban nem tűnik olyanak, mely most elősegíti a helyzet jobbrafordulását.

— A világ békéjének követelménye a következő elveken nyugszik, — folytatta Chamberlain miniszterelnök.

1. A nemzetek közötti ellentéteknek békés

A katolicizmus közelinek tartja az orosz bolsevizmus összeomlását

Megkezdte működését a „Pro Russia“

Varsóból jelentik: A római katolikus egyház közelinek tartja az oroszországi bolsevista kormányzat összeomlását és ezért előkészületeket tesz arra, hogy annak bukása után nagyszabású térítési mozgalmat indít-

son való elintézése.

2. A békés elintézéseknél igazságos alapra való fektetése, hogy a béke valóban tartós legyen.

— Ami Csehszlovákiát érinti, az angol kormány szükségesnek látja, hogy a diplomácia összes eszközeit a béke szolgálatába állítsa. Anglia nem becsüli alá Németország biztosítékait, amiket Csehszlovákiával szemben tett.

Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy Csehszlovákia az ország keretein belül gyakorlati lépéseket tett, hogy a német kisebbségek kívánságait teljesítse. Anglia kész segítséget nyújtani azon kérdések megoldásában, melyek nehézségeket okoznak, hogy a komplikációk elkerülhetőkké váljanak.

— Spanyolországgal kapcsolatban Anglia továbbra is ragaszkodik a benemavatkozási politikájához. Az olasz kormánnyal most folyó tárgyalásaink egyik eredménye, hogy az olasz kormány elfogadta Angliának az idegát önkéntesek elszállítására vonatkozó javaslatát. Az olasz kormány különben ma újból köznyilatkozattal, hogy nincsenek sem politikai, sem gazdasági céljai Spanyolországban, sem a Baleari szigeteken. Ezek a kijelentések kedvező hangulatot teremtettek a tárgyalások további menetére, mely eredményt helyez kilátásba.

Anglia célja: a béke!

Chamberlain ezután Anglia légi haderejének jelenlegi helyzetéről beszélt, ismertetve azokat a körülményeket, melyek szükségessé teszik a légi haderő továbbfejlesztését és kibővítését.

Beszédét a következő mondatokkal fejezte be:

— Célunk, hogy Angliát olyan erőssé tegyük, mely megfelel bármilyen követelményeknek. Az a tény, hogy tudjuk az egész világon, hogy a legnagyobb gyorsasággal és eréllyel tesszük meg a béke megővésére irányuló lépéseket, hozzájárul a nemzetközi helyzet megnyugtatóhoz. Én most sokkal nagyobb hallgatósághoz beszélek mint e ház, mi nyíltan gondolkozunk, nem úgy mint más országban, ahol zárt ajtók mögött gondolkoznak. Ismételem, az angol politika célja a béke és a békének igazságossággal való párosítása. Az erőszak az utolsó és nem az első eszköz és mi ragaszkodunk ahhoz az elvhez, hogy továbbra is a józan ész és a diplomáciai vendzserek alkalmazása száljon szembe a fenyegetéssel és az erőszakkal.

Chamberlain beszédét hosszan tartó eljenzés fogadta.

Itt irjuk meg, hogy Chamberlain és Inskip tegnap egy órán át tárgyaltak a szakszervezetek képviselőivel. A miniszterelnök kifejtette a munkásság képviselői előtt a nemzetvédelmi program megvalósításának szükségességét és meggyorsításának okát. Kérte, hogy lépjenek érintkezésbe a munkaadók szervezeteivel. A szakszervezeti küldöttség vezetője közölte Chamberlainnel, hogy a legrövidebb időn belül olyan intézkedéseket fogantatottanak, melyekkel a miniszterelnök meg lesz elégedve.

Ittas urvezető garázdálkodása Budanesten

Öt embert gázolt el a megvadult ember

Budapestről jelentik: A nagymező-uccai telefonközpont előtt ma délelőtt súlyos autószerencsétlenséget okozott egy ittas urvezető. BORDÁS László budapesti gyógyvillamosgyári munkás. Gépkocsijával ittasan, vadul száguldott végig a városon és ide-oda cikázás közben öt embert elütött autójával. Végül is a részeg embert autójával elfogták és csak nagynehéz tudták a rendőrök megakadályozni, hogy a tömeg meg ne lincselje. Az öt megsérültet súlyos sebükkel mentők szállították el. Bordást a rendőrségen letartóztatták.